

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hatásos petit sor egyszer 30 fillér.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitókér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szombat, január 24.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Párt a pártban.
A kigunyolt trónörökös.
Arad megye pénztárainak átadása.
Az új főrendek Aradhoz.
A kenyér-zsúr.
A csoda-rabbi a járásbíró előtt.
Fejérvári nyilatkozatai.
Fegyháza ítélt nagykereskedő.
Nessi lemondott a tiszti rangról.
Az új ciklus esküdtel.
Meghalt az ijedtségtől.
Tíz fillér.
Megharcolt óvókisasszony.
Tárca: Egy érdekes házasság. Irta: Vay Sándor gróf.
Regény-Csarnok: A távollevő. Irta: Montégut Maurice.

Párt a pártban.

Arad, január 23

A volt nemzeti párt vajjon vissza tudja-e majd fizetni a szabadelvű pártnak azt a szivességet, melyet a ma este tartott pártkonferencián kapott? Nem a katonai javaslatok körül táplált követeléseket értjük, mert ez irányban, sajnos, nem sikerült elérni semmit: hanem arról a kisdéd komédiáról szólunk, melynek lejátzásához segédkezet nyújtott az ifjú szövetségesnek az öreg szabadelvű csoport.

Az események zürzavarában jónak látjuk aláhuzni a fenti két jelzőt, mert már-már úgy alakul a helyzet, hogy a kívülről néző szemé egy kisdéd pártocskát lát a nagy szabadelvű táborban, mely feltételeket diktál, programot sző, köve-

teléseket állít a kormány elé, megőrzi egykori pártszervezetét, konferenciákat tart, melyre csak a volt nemzeti párt tagjai hivatalosak. Ezzel szemben a régi szabadelvűpárt olyan színezetet nyer, mint a „katonaság és népség“ a színpadon, mint egy gondolkozni nem tudó tömeg, mely arra való csupán, hogy a politikai események mozgatói javára az effektust emelje.

Aki most osztályozni akarná Magyarországon a politikai tényezőket, az a következő sorrendet állapítaná meg: az első grádus még a *kormányé*, a második *Apponyié*, a harmadik a *volt nemzeti párté*, s a negyedik, mely azonban már jókora távolságban van az első háromtól, a *regi szabadelvű párté*.

Ezt nem panaszképen, nem is szemrehányás gyanánt mondjuk, hanem a helyzet képét kívántuk visszaadni úgy, ahogy elibénk tárja azt a száraz valóság.

A nemzeti párt kortes-jelszavakat keresett egykoron, mert észlelni kezdte magán az „elvek“ végelgyengülésének körütneteit. Ha a kortes-jelszavaknak nem kellene a lehetőség határain belül mozogni, akkor az önálló nemzeti hadsereg kivül felvette volna programjába ez a párt azt is, hogy Venezuelában a hivatalos nyelv magyar legyen, s nemzeti szint játszszerk a Fidsi szigeteket körülvevő tenger márványtűkre.

És ezt még csak rossz néven se lehetett venni tőle. A nemzeti párt volt a legutolsó, aki hinni tudott a megváltás-

ban, a reményvesztettek kétségbeesése fogta el, akiken már csak csoda segíthet.

Hogy ez a csoda bekövetkezett: abban ártatlan volt a nemzeti párt.

A nagy, a hatalmas szabadelvű tábor vállain nyugszik a felelősség, s e tábor minden tevékenysége abban csucsosodik ki ezidő szerint, hogy levonja csodatevésének konzekvenciáit:

A nemzeti párt két éves katonai szolgálatot ígért valaha? Helyes, a két éves katonai szolgálat elől „elvilag“ nem zárkozik el a szabadelvű párt, de a kormány kijelenti, hogy ennek keresztülvitele nem sürgős.

A magyar tiszteknek magyar ezredekhez való visszahelyezését ígerte a nemzeti párt? Helyes, a legfőbb hadurnak 1868-ban kelt rendelete biztosítja számunkra ezen jogot, s így e célból semmi külön intézkedésre szükség nincs. Hogyne teljesítenők tehát ezt az ígéretet? Mivel azonban nincsen szabály kivétel nélkül, tehát lesz itt is *kivétel*, s a jövőben öpugy lehet majd találni osztrák ezredekben magyar tiszteket, mint eddig.

A zászlók és jelvények dolgában reformot ígért a nemzeti párt? Jól van. A zászlókra és cimerekre vonatkozólag már Széll Kálmán is tett kijelentéseket a Házban, sőt maga Ő Felsége is rendezni óhajtotta egykor ezt az ügyet. Nagyon természetes tehát, hogy e kérdések szabályozása „kivánatos.“

A katonai bíráskodás felújítását, a póttartalék kontingentálását ígerte a nemzeti

TÁRCA

Egy érdekes házasság.

Irta: Vay Sándor gróf.

Emberemlékezet óta nem kötöttek olyan érdekes házasságot Nagy Magyarországon mint a minő a Königswarder Hermann meg a Blaskovich Melanié volt. Fuit — t. i. már ez is, mert imhol most olvasom, hogy a nagyváradi törvényszék végérvényesen kimondta a válást.

Pedig micsoda egetvivő szerelem kötötte azt a frigyét. A menyasszony ősei hitét áldozta föl, mire a férj meg gavalléros revanche-ül egy kerek milliót dobott oda, hogy fölvehesse a kezeszséget.

De hát sora van ennek. Hosszu nótája, ahogy Biharországban szokás mondani. Egy-egy accordja fölcsendesült lelkemben, amikor az újságárkus hírét olvastam, s régen elmúlt idők, eltemetett emlékek ébredtek életre. Egy kicsit mosolyogtam is, szomoruan, mert mindig melegség vagyon az én szivemben, ha anyai nagyszülőimre gondolok, azoknak a házára, barátai és ösmerősi körére.

Blaskovich Sándor, Blaskovich Melanie édes atyja, egyik leggazdagabb gavallérja volt Bihar megyének. Már nőtlen korában szives barátságot tartott a felesége révén, Nógrádból odaszármazott nagyatammal s rendes vendégül érke-

zett hozzá a híres, nagy agaraszataira. Nagyatyám pompás ménest tartott, lovászmestert, általában igen szerette a finom tónust, a száraz parádét, amiért is a biharmegyei urak tót franciának nevezték el. Az eféle agaraszatok, öszszegyülekező kompániák nagyban divatoztak az ötvenes esztendőkből. Egy kicsit politizálni is lehetett — amugy zárt ajtók mögött — s mikor már nekibusultak az urak, a ház bájos leánya, remek hangjával rázendítette a nótát: „Megvirrad még valaha“ — vagy azt, hogy: „Azt gondolom eső esik — pedig a szemem könnyezik...“ és ezen. Ők tudták miért, úgy el tudtak sohajtozni, sirdogálni az akkori magyar nemes urak.

Fényes gavallérok, Blaskovich Sándor, Lányi Stefi, a Csanádyak, Beöthyek mulatgattak ott együtt, mindaddig, míg később kiderült; a bájos házikisasszonyért eljött az emigráns vőlegény és messze elvitte egy homokos, akácárnyas falucska csöndjébe.

De a régi kompánia közül sokan maradtak még legénysorba. A hatvanas évek derekán már Blaskovich Sándor is innen-onnan bekerült a céhbe — meg a váradi aréna Jungeneren logeába, ahol csupa agglégény ült, ha egyszerre csak meg nem lepi a kompániát és asszonyt nem hoz a gyapui kastélyba.

Pesten ösmerkedett meg Sándor ur nejevel egy szegény, de jó nemes család sarjával, tiszaluci Lutz Arankával. Rokoni prűszkölték

is, mert gazdag lányt szerettek volna a familiába. Azonban Lutz Aranka rövidesen valamennyit úgy levette a lábáról, hogy az öreg Blaskovich Bertalanné — az anyósa is — csakhamar a legkedvesebb menyének vallotta.

Igazi charmeuse volt ez a bájos asszony, a kiben kedvesség, szellem egyesült nagy szépséggel. Magas, sugár termete, de hozzá arányosan gömbölyű vállal, darázsokarcu dereka, sötét szemei, és aranyos-szöke haja, mely mint fénylő, ragyogó zuhatag omlott alá, igazi Jeanne D'Arc alakká tették. De volt is lényében valami decidirt, valami katonás, ami ezt az impresziót még emelte.

Alig telepedtek meg Gyapjun, a szép, fiatal Blaskovichné az egész vármegyét meghódította. Az asszonyok eleinte még egy kicsit dohogtak, hogy Sándor ur pesti asszonyt hozott de aztán, mivel körülrajongták, utánozták párizsi toilettejeit, utólérhellen chicjét, szóval alkalmazkodtak hozzá és egy időben elle a fait le plus et le beau temps, ahogy szalon-jargonban mondani szokás.

Igazi szenzációszámba ment, ha Blaskovichék bekocsiztak Váradra, vagy kirándultak a Püspök-fürdőbe. A hatvanas évek legvégén még Biharban senkinek se volt francia livées inasa, Gyuri ült először frakkban, cilinderesen, csikos mellénnyel a rózsás címerrel ékesített nagy Landauer bakján s a Ghyllányi-sortól

párt? Ennél misem könnyebb. A katonai büntetőtörvény reformját évek óta szükségesnek tartja minden párt, minden kormány; kidolgoztak vagy harminc javaslatot ez ügyben, s legalább még ugyanannyit ki fognak dolgozni, mire a reform bekövetkezik. De azért ez óhaj teljesedését a szabadelvű párt és a kormány is „reményli.” Valamint reményli, hogy a póttartalékosok kontingentálására vonatkozólag a véderő-törvény revíziójakor javaslatot tehet.

Katonai ügyekben csak ennyit ígért egykor kortes-utján a nemzeti-párt. Ezeket az ígéreteket tehát *kilátásba helyezni, óhajítani, elvileg elfogadni és remélni*, ugyan miért ne tehetné meg szivességéből az új szövetségesnek, a kormány után Magyarországon első hatalomnak: a volt nemzeti pártnak, — a szabadelvű párt?

A ma esti pártértekezleten azonban nemcsak követelések és ígérek hangzóttak el, de a kölcsönös nagy bizalom jelegyanánt *fenyegetések is*.

A nemzeti párt szónoka hangoztatta, hogy amennyiben követeléseinek legalább a fele nem teljesítették, úgy *fenntartja magának cselekvési szabadságát*. E szeretetreméltó kijelentésre nem maradhatott adós a honvédelmi miniszter sem: megmondta tehát őszintén, hogy *cselekvési szabadsága annak is rendelkezésére áll, aki a követelések másik feléhez köti magát*.

Ilyen barátságos hangulat uralkodik most a Lloyd-épületbeli klubban, ahol a régi párttagok, kiknek úgy sincs semmi dolguk, azon tűnődnek, vajjon vissza tudja-e fizeti valaha a volt nemzeti párt azt a szivességet, hogy a nagy, az egykor büszke és hatalmas szabadelvű párt ilyen komédiát játszik a kedvéért?

* *

A kigunyolt trónörökös.

(Bebel és a „fiatal ur.”)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 23.

A berlini birodalmi gyűlésen meglepően merész módon nyilatkozott a német trónörökös-ről *Bebel*, a német szocialista párt vezére, a hírneves tudós és politikus. *Bebel* meglehetősen éles hangon kritizálta a német császár maga-

tartását, a ki a Krupp-féle ügyben a német munkások ellen nyilatkozott.

A német szocialista úgy fogta föl a császár állásfoglalását, hogy az rendkívül hasznot hajtó volt a német szocialista pártra.

Nagy derűtség követte *Bebel*nek ezt a kijelentését:

— *A német császár minden beszéde 100,000 szavazatot szerez nekünk.*

Ezután másról kezdett beszélni *Bebel*. Egész drámai volt a ház hangulata, mikor *Bebel* a következőket mondotta:

— Most jön a német birodalom trónörököse. (Derűtség a szociáldemokraták közt.) Ez a husz éves fiatal ur is már a „nyomorultak” pártjáról beszél. Ugyan miféle érdemei vannak ennek, hogy egyáltalán ilyen hangon merészkedik beszélni a szociáldemokratákról. (Helyeslés a szociálisták pártján.) Azt hiszem, *ennek a fiatal embernek okosabb dolgai is lehetnének*. (Igaz! a szociáldemokratáknál.) Ez a fiatal ur, aki hozzávetőleg, emberi számítás szerint még sok ideig várhat, míg a tronra jut, okosabbat is cselekedhetne, mint fiatalabb éveiben a szociáldemokraták ellenségeként szerepelni. (Igaz! a szociáldemokratáknál.) Ez egyáltalán német császári jövőjére haszonnal nem járhat. (Helyeslés.) A német szociáldemokráciának majdan *egész más hatalmi állása lehet*, és akkor talán nem merészel többet a „nyomorultak”-ról beszélni. (Közbeküldések: Nagyon igaz!)

Ezután azt a feleletet kritizálta *Bebel*, melyet Krupp halála alkalmával szerkesztettek és terjesztettek el a munkások.

Ballestrem gróf házelnök keze sokszor nyult a csemetyü után, mert a zaj néha igen nagy volt. A miniszterek csodálkozva néztek a fiatal kóburg-góthai hercegre, aki addig az udvari páholy második sorában ült. A herceg anyja és nővére hirtelen felemelkedtek és kihajoltak, hogy jobban lássák és hallják *Bebel*t.

A gyűlésteremben mindenki feszülten hallgatott, mikor *Bebel* parlamentáris szavakkal, de a képzeltet legélesebben utasította vissza a német trónörökösnek a német szociáldemokratákra használt kifejezéseit.

De még ekkor sem talált alkalmat *Ballestrem* gróf elnök, hogy a szónokot megzavarja. Meg kellett engednie, hogy *Bebel* végig mondja hatásos és éles beszédét.

kezdve a fürdő előtti randó-ig, ahol megalit a fogat, mindenki ötöt bámulta.

Később Bécsbe költöztek *Blaskovichék*, ahol fényes lábon éltek. A Maximilian-strasseban pompás lakást, a nagyuri operában páholyt tartottak. Nagy atyám, szülőim azonban folyton ápták vele a barátságos viszonyt s édes anyám hetekig volt vendége kedves spéci-jének. Nagy barátságuk miatt édes apám hívta így tréfásan *Blaskovichné*t. Néha nászasszonynak is nevezte. Mert more hungarico urfiaknak, kisasszonyoknak már a gyermekszobában keresik ki jövődöbéli házastársukat, a nexust is így *Blaskovichék*, meg az én szülőim is egyre tréfáltak, hogy az öcsém lesz a *Melanie* ura. *Pipinek* hívtuk akkor, ma *bru.* mondta neki tréfálkozva édes apám, mert *Pipi* az angyalszép, szőke fürtös leányka, már három éves korában perfect kis szalonhölgy volt s az öreg párizsi bonnena, a *Madame*, csakis *Gallia* büszke nyelven parfürozott.

Soha nem látott szépségű, pompás játékokat küldött nekünk Bécsből mindig *Blaskovichné* s karakterisztikus, határozott betűivel, kartonpapírra írta rá: *Pipi* a kis véglegénynek. *Pipi* a sógerkának.

Nyáron meglátogattak bennünket a falun és ilyenkor látni kellett volna a gyönyörű szép kis *Blaskovich Melanie*t, micsoda grandezza-
val sétálgatott pompásan kivasalt, kiöltöztetett öcsémrel a szálás nyárfák árnyékában. Per-

szé, játékokra került aztán a sor, a jövődöbéli par össze is kapott néha és ilyenkor én voltam a közvetítő. Egyizben valami összekülbözés történt megint s *Pipi* visszakérte arcképét, amit előtte való nap ajándékozott. Ugyancsak a kis aranykeresztet is, „tante *Ida*” emlékéért.

A keresztetcskét visszaadta az öcsém, de a képet sehogy sem akarta.

— Nem lehet — mondotta, megrázva válláig érő sörényét — azt már nagymama kivágta s én betettem a medallionomba. Meg is mutatta. A fürtös fejű, kivágott ruhás kis arcképnek a feje volt már csak mag, az meg benne volt az óráján függő krajcár nagyságú medallionban. Talán még a bölcseben levő hőlyekre is hat a romantika, a lovagiasság, *Pipi* nem vette vissza a fotografiát és talán most is ott van az abban a kis medallionban, a nagymama többi joujou jával együtt függve az óraláncon, most, amikor gazdájuk régen az Isten szolgálja és szívében nincsenek többé földi álmok és földi hiúság.

Gyermek-ábrándok, bohóságok után jön az élet. Mint fiatal, viruló leány, ismét Biharországban szerepelt *Blaskovich Melanie*. A gyapui kastély vendéglátó, kedves körében. Váradon, ő volt a társaság star-ja s egymásután jöttek a daliásnál daliásabb kérők, versengve a bájos, gazdag leány kezéért.

Aradmegye pénztárainak átadása.

(Az állapán és az állami kezelés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 23.

Dálnoki Nagy Lajos dr., Aradmegye alispánja, a vármegyének f. hó 26-án tartandó évnegyedes közgyűlésén körülményesen beszámolt a megyei pénztáraknak az állam részére történt átadásáról és átvételéről. Erre vonatkozó jelentése így hangzik:

A vármegyék pénztári és számvevőségi teendőinek ellátásáról szóló 1902. évi III. t. c. értelmében, a megyei pénztárak 1903. évi január hó 2-án és a következő napokon állami kezelésbe adták át.

Az átadásról és átvételről, a jegyzőkönyvek bemutatása mellett, külön jelentést teszek. Ehelyütt csakis az átadott értékek sommázatát kívánom külön is bejelenteni.

A vármegyei pénztár a következő álladékkal adatott át:

| | Korona |
|----------------------------------|------------|
| Készpénz | 184966.42 |
| Pénzintézeti betét és értékpapír | 952241.93 |
| Adóslévél | 621631.68 |
| Arany-, ezüst-ékszerek | 340.— |
| Összes érték: | 1759180.03 |

A vármegyei gyámpénztár álladéka az átadás alkalmával a következő volt:

| | |
|----------------------------------|------------|
| Készpénz | 4400.08 |
| Pénzintézeti betét és értékpapír | 723837.47 |
| Adóslévél | 1013694.06 |
| Arany és ezüst ékszer | 366.— |
| Összes érték: | 1742297.61 |

Az átadásról felvett jegyzőkönyv egy-egy példánya a m. kir. belügyminiszter urhoz terjesztetett fel, egy példányban az átvevő aradi m. kir. adónivatal két főtisztjének kézbesített, a harmadik példány pedig a törvényhatóság levéltárába helyeztetett el. Az átadás alkalmával észrevétel fel nem merült.

Ezen pontnál jelentem továbbá, hogy a számvevőségi teendők 1903. évi január hó 1-én szintén állami kezelésbe mentek át. A vármegyénél alkalmazva volt számvevők és a pénztári tisztség tagjai 1903. évi január hó 1-ével rendelkezési állapotba helyeztettek s ideiglenes szolgálattételre, ez aradi magy. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez osztattak be.

Érdekes élet folyt akkor Gyapjun nagyon. A szellemes, még mindig szép háziasszony, aki maga is remekül zongorázott — divatba hozta a művészi estélyeket. Van Váradon jeles műkedvelő elég, író, poétás ember is akad, könynyű az ilyesmit összehozni.

Egy ilyen alkalommal *Pálmai Ilka* vendégszerepelt az ottani arénában, lázba ejtve a kö-rösparti metropolis publikumát. Mint valami great attraction-t, *Blaskovichné* sietett meghívni őt is egyik művésztélelyre. A ház nagyreményű fia, ifj. *Sándor*, a későbbi képviselő és ismert író, akkoriban a gimnáziumot látogatta Váradon s noha rajongó művészbárát és literátor volt a tizenegyestendős fiu, édesanyja erre az estélyre sehogysem akarta kivinni. Vizsga előtt volt éppen, a mulasztás ilyenkor nem jó a kis diáknak, a ki még az adversus nál tart. De mama tervezt, *Sándorka* végez.

A fényes szalonba összegyűlt publikum éppen lélegzetfojtottan leste a diva első futalmát, mikor csak nyílik az ajtó és porosan, hótrafáradtan, mint valami armer *Reisender*, bebukik *Sándor* urfi. A gyerek ötletes gondolata anynyira meglepett mindenkit, hogy a szigoru mama is elfelejtette a leckét és a diák örvendezve hallgathatta *Pálmai Ilka* dallását.

Ez időtájt történt, hogy az öreg báró *Königswarder* megharagudott a fiára. *Milliomos* apáknál elfordul az ilyes, ha a fiuk a szerelem punctumában nem pariroznak. Valami szinpad

Ezen alkalommal nem mulaszthatom el, hogy a számvevőség és a pénztárak tisztviselő tagjainak a törvényhatóságnál eltöltött becsületes és hűséges szolgálataikért köszönetemet ki ne fejezzem.

A csoda-rabbi

a járásbiróság előtt.

(Ítélet a jövendőmondás miatt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 23.

Buchholz Mayer József, az Aradon jövendölgető csodarabbi ma állott Ornstein Árpád büntető aljárásbíró előtt azért a kihágásért, a melyet a hiszékeny emberek rászedésével követett el.

A tárgyaláson Buchholz ravasz okoskodásokkal, aforizmákkal védte magát és helylyelközzel szellemes is volt. Például tagadta, hogy valakinek határozottan megjósolta volna, hogy meddig él. Csak ennyit mondott:

— En tölem élélhetsz akár 82 évig is!

Ő, ugymond, háromféle embert különböztet meg: ismer művelt, műveletlen és képzelődő embereket. (Németül így mondotta: „Ich kenne gebildete, ungebildete und eingebildete Menschen.“) A képzelődőnek azért jósol, mert erre ez a jóslás úgy sem hat, a műveletlennek úgy jósol, hogy kárt ne okozzon neki, a művelt embernek pedig szórakozásul, mint a hogy sok művelt ember csupán időtöltésből jár el szellemidéző szeánszokra s csupa sporthól táncoltat asztalokat.

A mai tárgyalásról, melyen nagyszámu hallgatóság vett részt, tudósítók a következőket jelenti:

Ornstein Árpád kir. aljárásbíró ma délután 10 órára idézte maga elé Buchholz Mayer József rabbit és ennek titkáriját, Schrobél Jenőt, hogy felelősségre vonja a kihágási törvénykönyv 79. szakasza ellen elkövetett bűncselekmény miatt. A tárgyaláson Beniczky Kálmán ügyészi megbízott képviselte a vádat, Fényes Kálmán dr. ügyvéd pedig a védelmet.

Ornstein bíró először az általános kérdésekre hallgatja ki. A rabbi tagadta, hogy büntetendő cselekményeket követett el, bűnsnek egyáltalán nem érzi magát. A mit tett, az egyszerűen csak matematikai feladatok megoldása, miért őt megbüntetni nem lehet. Ő a tudományával szórakoztat és ezt megfizeteti magának. Művelt közönséget keres hozzá, mert ez csak művelt embernek való.

Utána titkárija, Schrobél Jenő azt valletta, hogy ő nem bűns, ártatlan az egész dologban.

csillagért hevült Hermann báró s feleses okaért Biharországba küldte az édes atyja, ahol lovag Wertheimstein családjával atyafiságban is állottak. A felesesi kura alatt ismerkedett meg Blaskovich Melanival Hermann báró s a homeopathikus gyógymód pompásnak bizonyult. Hü lovagjának csapott föl s ha Váradra kocsizott a szép lány, jukker fogata mellett rendszeren ott galoppozott a Hermann báró angol telivére. Később meg is kérte a kezét, de az öreg báró csak úgy egyezett belé, ha Melanie fölveszi a zsidó vallást.

Valljuk be csak őszintén, minden tárgylagosságunk mellett, ez a pont egy kissé kemény dió volt az ebecki Blaskovichok egyik hajtásának. Mindenki fölfoghatja ezt, a ki nemesi családaink tradícióit, gondolkozásmódját ismeri. De Melanie mégis meghozta ezt az áldozati szerelmének, talán egy kicsit az óriási vagyonnak is s miután az akkori törvény rendelkezése folytán itt nem esküdhetek meg. Bécsben történt meg az egybekelés.

Házasságuk után Biharban — Kis Szántón — telepedtek meg, ahol remek kastélyt építtetett, mintagazdaságot szervezett a báró és apródonként egészen megmagyarosodva, igazi biharországi ur lett. Két fiuk — Sándor és János — született a frigyből, de az elsőszülött csakhamar meg is halt.

Időközben elhunyt aztán az öreg Königswarder báró és ekkor következett az ifjabb báró

A hallgatóság sorából ekkor felszólították a rabbit, hogy mutassa be kaballisztikus tudományát. A rabbi könyvei segítségével csakhamar megmondta Nemess Zsiga dr. ügyvédnek és Fényes Sándor dr. ügyvédjelöltnek is, hogy mi a keresznevők.

Ezután Vidulovics Izidor városi végrehajtót hallgatta ki a bíróság, mint a rendőrség által bejelentett tanut.

Vidulovics vallomása az, hogy a rabbi tőle azon címen, hogy este van és már elfáradt, négy koronát kért. Továbbá azt jövendölte neki, hogy meg fog nőszülni, nem azt fogja elvenni, a kit gondol, hanem egész idegent, akit Henninek hívnak, azt is mondotta, hogy a feleségének egy gyermeke lesz, s hogy meg fog gazdagodni s hogy nagy kort fog elérni. Elmondta, hogy anyjegyve van s hogy nappal született.

Vidulovics kihallgatása után a bíró a tárgyalást elnapolta délután két órára, a mikor ismét egybegyűltek a felek.

Gellényi Sándor mozdonyvezető volt délután az első tanu. Vallomása szerint egy jókedvű társaság bizta őt meg, hogy a rabbinál tegyen látogatást.

„Elmentem az állítólagos titkárhoz — szolt a tanu — s ott a könyvekből kiszedtem 6 kérdést. Mikor a jegy iránt érdeklődtem, a titkár azt mondotta, hogy nála 20 krajcárt, a rabbinál pedig egy forintot kell fizetni. Benn a rabbi különféle számfejtési mutatókat végzett. Könyvek segítségével megmondta a nevet s aztán nagyító lencsével megnézte jobb kezemet s ekkor multamról, szüleimről s a jövőmről beszélt. Azt mondta, hogy 73 éves leszek s hogy egy gyermekem lesz még. Két gyermekemben örömmel leszek, egyben azonban nem. Azt jósolta továbbá, hogy május-junius hónapokban elő fogok lépni s hogy feleségem túl fog élni engem.“

Beniczky ügyészi megbízott: Kérte a vádlott a pénzt öntől?

Tanu: Mikor ki akartam menni, eszembe jutott, hogy elfelejtettem fizetni. Zseberbe nyultam s azt mondtam: „Pardon, elfelejtettem fizetni. Ugyehár egy forintot kell fizetni?“ „Igen“ — felelte a rabbi.

Bíró: Érezte, hogy be volt csapva?

Tanu: Nem, mert csak szórakozás céljából mentem hozzá. A befizetett forintomra nem tartott igényt.

Ügyészi megbízott kéri, védő ellenzi a tanu megesketését. A bíró megesketi.

A következő tanu özv. Ehleitner Jánosné szül. Zsené Paula volt.

Nagy részletességgel kezdte mesélni, hogy miként jutott a rabbi elé. Mikor a bíró kérdést akart hozzá intézni, a gyorsnyelvű asszony evvel háritotta el a bíró beavatkozását.

— Tessék megengedni!

Aztán elmondta, hogy a rabbi miket jövend

lovagias revanche-ja. Dacára, hogy atyja végrendelete értelmében, hitének elhagyásakor egy milliót kellett jótékony célra fordítania, — kifizette a milliót és áttért a katolikus vallás kötelekébe. Maga Várad néhai biborosa, Schlauch Lőrinc püspök keresztelte meg Hermann bárót és családját.

Oriási volt a szenzáció. Nagy és nemes elhatározás is kell ahhoz, így eldobni egy milliót, csak azért, hogy a feleségének a régi templomában imádkozhasson valaki. Minden ősi címert és előnevet megszügyenítő, szivbéli nemesség.

Es aztán — jött egy még óriásabb szenzáció. Hogy a kölcsönös áldozatokra kész pár megunta egymást, hogy válnak is egymástól. Okul mondták ezt is, azt is, mert tömérdek ilyenkor az on dit. Szerepet játszott természetesen a bárónak az újabb lángolása is, stb. Ki kutatná ezt? En legalább nem, mert mint tisztos barlanglakó, aki mentől kevesebbet érintkezem már társaságokkal, nem szeretem se kutatni, se hallani az ilyes alcove-dolgokat. L'amour vient, l'amour passe... örök igazság ez.

Egy válópör aktáival több lesz nagy Magyarországon, egy érdekes házasság történetével több a krónikás följegyzéseiben. Egyebekhez pedig nekem semmi közöm sincsen.

dölt neki. A rabbi szerenését jósolta neki, ha sorsjegyekkel játszik. Megjósolta azt, hogy fia meg fog nőszülni, de ebből neki nem lesz haszna. A lánya meg férjhez megy, hogy 84 éves kort fog elérni s boldog lesz öreg napjaira. A titkárnak 20 krajcárt fizetett.

Bíró: A tenyerét nem nézte a vádlott?

Tanu: De igen, egy nagyító üveggel. A titkár azt mondta, hogy odabenn egy forintot kell fizetnem.

Bíró: Hitt maga a jövendőlésben?

Tanu: Hittem is, nem is.

Ornstein bíró megeskete ezt a tanut is.

Ezután Beniczky Kálmán ügyészi megbízott elvadászta. Szerinte beigazolást nyert, hogy a vádlott tényleg jóslással foglalkozott s hogy ezért utóbbi időben rendszeresen pénzt követelt. Az egyik tanut határozottan föl is szólította, hogy fizessen, kéri a bíróságot, hogy a kihágási büntetőtörvénykönyvbe ütköző vétség miatt marasztalja el a vádlottat. A könyveket mint bűnjelkeket kéri elkoboztatni.

Fényes Kálmán dr. védő találna sok olyan dolgot, ami nem egyéb mint jóslás és még is türi a hatóság.

Itt van a naptár, melyben a százéves jövendömondó minden évben jósol. Falb sem tesz egyebet mint jósol és nem kap büntetést. A rendőrség szerint a vádlott túllépett az engedélyben körülírt jogkörén és meg nem engedett jóslással is foglalkozott. Védő a tanuk vallomásaival igyekszik ezt megcáfolni. A bűnjelke nem misztikus könyvek. A vádlott be is mutatta már matematikai alapon, hogy a keresztneveket meg tudja mondani. Kéri a vádlott teljes felmentését.

Buchholz rabbi kéri a bírót, hogy németül beszélhessen. „Az én ügyembe, — ugymond — csak művelt ember kell. Ha jönnek ostoba emberek, azok azt hiszik, hogy égből szállott angyal vagyok. Nyujtják felem a kezüket, s kérdik, hogy meddig élnek. Azt mondom nekik, hogy én tölem 90 évig is élélsz! Ha nincs benned betegség, sokáig élsz, ha beteg vagy, hamarabb meghalsz. Már 31 év óta foglalkozom evvel, a világot néhányszor bejártam. Szert tettem jó szemmértékre, emberismeretre. Ezek a könyvek tudományos művek, melyekre legközelebb szabadalmat kérek. Arra a kérdésre, hogy meddig élnek, határozott feleletet soha sem szoktam adni az embereknek. Ártatlan vagyok, csöpp bűnömet sem érzem.“

Schrobél Jenő, a másik vádlott azt mondja, hogy a mit a rabbi tett, az nem az ő akaratával történt.

Ezután a bíró kihirdette az ítéletet, melylyel közcsend elleni kihágással vádolt Buchholz Mayer Józsefet a kihágási büntető törvénykönyv 79. §-ába ütköző kihágás miatt bűnsnek monddta és tekintettel büntetlen előéletére és arra a csekély összegre, melyekkel másokat megkárosított, 40 korona fő, és 10 korona mellékbüntetésre, Schrobél Jenőt mint tettestársat 20 korona fő- és 10 korona mellékbüntetésre ítélte. A könyveket pedig a bíróság visszaadta a rabbinak.

Az ítéletben a két elítélt, a védő, ugyszintén az ügyészi megbízott megnyugodtak.

A rabbi rögtön kifizette az 50 koronát, titkárija pedig 15 napi haladékot kapott a lefizetésre.

TÁVIRATOK

Chamberlain Transzváiban.

Potchefstrom, jan. 23. Chamberlain gyarmatügyi miniszter ma délután ideérkezett. A hozzáintézett üdvözlő beszédekre adott válaszában kijelentette, hogy Anglia nem szándékozik megfélemedezni azokról a barátairól, a kik hozzájárultak a béke helyreállításához. A kik Anglia ellen harcoltak, azoktól csak azt kívánja a kormány, hogy a dolgok mostani állását lojalisán elismerjék. Anglia nem kívánja, hogy lemondjanak régi hagyományaikról, nemzeti büszkeségükről és vallásukról. Ő maga tiszteli a burok érzelmeit és minden dologban kikéri tanácsukat. Az országnak biztos jövője van. Most fontos korszak kezdődik. Minden azoknak a fá-

radozásától függ, a kik ma letesznek egy új nemzet alapkövét. Kívánja, hogy mindenki tegye meg a magáét a két nemzet összeforrasztására. Végül megjegyezte, hogy az ország gyors feléledés jeleit mutatja. A beszédet nagy tetszéssel fogadták.

A venezuelai kérdés.

London, jan. 23. A Reuter ügynökség értesítése szerint a hatalmasságok a venezuelai blokád megszüntetésének kérdését nem fogják fontolóra venni a washingtoni diplomáciai képviselők előzetes tárgyalásai előtt. Ha a Bowen-nel folytatandó tárgyalásokból kitűnik, hogy Venezuelának eltökélt szándéka, hogy kötelezettségeit tőle telhetőleg teljesíti, határozottan mondható, hogy a hatalmasságok a blokád, mielőtt csak lehetséges lesz, megszüntetik. Ilyenformán minden a venezuelai kormány magatartásán múlik. Azt hiszik, hogy a venezuelai vámoknak biztosítékul való felajánlása alkalmas alapul szolgálhat a függő kérdések kielégítő megoldására, feltéve, hogy a hatalmasságok kívánságait lojálisan teljesítik.

Az új főrendek Aradhoz.

(Válasz a Nemzeti Szövetség üdvözlétére.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 23.

Rákosi Jenőt és Chorin Ferencet, a magyar főrendiház új tagjait kineveztetésük alkalmával üdvözlötte az Aradi Nemzeti Szövetség is. A két új főrend tudvalevőleg társelnöke az Országos Nemzeti Szövetség tanácsának s így az aradi szövetség is kivette részét az anyaszövetséget két társelnökének kitüntetésével által ért megtisztetésből.

Az aradi szövetség üdvözlő irataira ma érkezett meg a két új főrend válasza, illetőleg köszönete. Rákosi Jenő így ír:

Nagyságos

Institoris Kálmán urnak,

Aradon.

Nagyságos Elnök Ur!

Egyes emberek elismerése is méltó és tisztességes jutalma egy ember törekvéseinek. Tetézett jutalom, ha nemes, hazafias célokra egyesült férfiak kitüntetéseképpen veszi a küzdő. Ily értelemben drága és becses nekem az Aradi Nemzeti Szövetség üdvözlője, melyért fogadja elnök ur hálás köszönetem s kérem: legyen e levelem tolmácsa a szövetség tagjaival szemben. Nagyságodnak kiváló tisztelettel alázatos híve és szolgálója

Rákosi Jenő.

Érdekes a dr. Chorin Ferenc levele, melyben az új főrend kifejezést ad afeletti örömeinek, hogy milyen jól esett neki a szülővárosából jött üdvözlés. Levele így hangzik:

Az aradi Nemzeti Szövetség mélyen tisztelt Elnökségének

Aradon.

Igaz örömmel töltött el a nagytekintetű elnökségnek hozzám intézett átirata s bevallom, másfajta öröm volt ez, mint amelyet az üdvözlők legnagyobb része okozott: Aradvárosának, szülővárosomnak levegőjét hozta magával. Nagyon köszönöm irántam való szíves jóindulatukat, az Aradi Nemzeti Szövetségnek, ennek az igazán kulturális jelentőségű intézménynek, melynek céljait büszkén vallom magaménak, az elismerését nagyon tudom méltányolni és jövő munkálataimhoz nem annyira az elért sikerekből, mint az új nagybecsült elismerésekből fogok erőt meríteni.

Amid n még arról is biztosítom a mélyen tisztelt elnökséget, hogy szerény erőmhöz képest mint eddig is szívesen állok a szövetség céljainak szolgálatába, maradtam kiváló tisztelettel,

Budapest, 1903. január 22-én.

Kiváló tisztelettel:

Dr. Chorin Ferenc.

A két köszönő iratot az Aradi Nemzeti Szövetség irattárában fogják elhelyezni.

SPORT.

+ A Meteor aradi kerékpárklub holnap, szombaton este 8 órakor választmányi ülést tart. Az ülésen osztja ki az elnökség a tavaly kiérdemelt díszes érmeket. Az elnökség.

Fejérváry nyilatkozatai.

(A katonai javaslatok a szabadelpártnban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 23

Az országgyűlési szabadelvű párt ma este tartott értekezletén tárgyalásra kerültek a katonai javaslatok. Országos érdeklődés kísérte ezt az értekezletet, mert köztudomású volt, hogy tárgyalni fogják azon az Apponyi Albert gróf által előterjesztett kívánságokat, melyek már-már szakadást idéztek elő a szabadelvű pártban. Köztudomású volt továbbá az is, hogy Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter nyilatkozatot fog tenni amaz óhajtsókra vonatkozólag, melyeket Apponyi memorandumában kifejezésre juttatott.

Ma délelőtt Széll Kálmán miniszterelnök értekezett a memorandum dolgában Apponyival, ki viszont a képviselőházban több hívével, így Szentiványi Árpáddal, Bolgár Ferencel, Biró Lajossal és Günther Antallal folytatott tanácskozást.

Az esti értekezlet lefolyása a következő volt:

Az érdeklődés rendkívül nagy volt, a kormány összes Budapesten időző tagjai megjelentek.

Podmaniczky Frigyes báró nyitotta meg az ülést, majd átadta a szót Münnich Aurél előadónak.

(Az előadó.)

Münnich Aurél kéri, hogy a két javaslatot együtt tárgyalhassa. Tudja, hogy áldozatot követelnek, de tudja azt is, hogy egy nemzet sem zárkózik el az ilyen áldozatoktól s így ezt mi sem tehetjük. A kormány eddig a bajon csak úgy tudott segíteni, hogy leszállította a csapatok létszámát. A mostani létszámemelésnek indoka az új tarackütegek felállítása, továbbá a honvédségnél is nagyobb létszámra volt szükség. Ha a honvédség létszámát emelik, a póttartalék behívása elmarad s ez is ta- karítás.

(A nemzeti-párt követeléssel.)

Szentiványi Árpád: Ha a honvédelmi miniszterrel biztosítékot kap, hogy felemelt fővel állhat a nemzet elé, s a legközelebbi időben a nemzeti sereget szervezi, úgy nem fél a nemzet itélőszéke elé lépni. Ha az ellenzék obstrukcióval fenyeget, nem fél tőle, mert az ellenzéknek, ha obstrukcióval él, nincs abszolút igazsága. Kívánságát a következőkben formulálja:

Rövid időn belül volnának megvalósíthatók a zászló- és jelvénykérdéseknek hadseregünkben a közjognak megfelelő megoldása; továbbá a magyar ezredeknek a lehetőséghez képest magyar tisztekkel való ellátása, s e célból a magyar tiszteknek visszahelyezése. A véderő törvény végrehajtásánál a védkötelesek kedvezményének megítélésénél a honvédelmi miniszter legyen a legfőbb fórum. Anyagi áldozatok határának biztos megállapítására a hadsereg békelétszáma időnként törvény által állapíttassék meg, hogy az 1889. előtt fennálló állapotra visszatérve, a közös hadsereg póttartaléka, természetesen, megfelelő számarányban, kontingentállásuk. Végül törvényben mondassék ki, hogy magyar honos, kivéve a horvátországi illetőségűeket, csak úgy nyerhessen a közös hadseregben tiszti rangot, ha a magyar nyelvet bírja. Kéri a minisztert, hogy

adja meg erre a megnyugtató felvilágosításokat, a melyek kijelentése után a javaslatokat elfogadja.

(A honvédelmi miniszter.)

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter: Csatlakozik Münnich Aurél előterjesztéséhez és kéri a javaslatok elfogadását. Indokolt a hadsereg szervezése több szempontból, amelyek ezt más államokban is szükségessé teszik. Az általános politikai helyzet, az országnak geográfiai alakulása. A míg a szövetséges államok haderejüket fejlesztik, mi is tartozunk ezt az ország anyagi helyzetéhez képest megtenni. Már 1889-ben kénytelen volt az ujoncjutalékot úgy kérni, hogy az a békelétszám felemelésével járt. A háborus létszámot megállapítani nem lehetett, de a békelétszámnál ez elkerülhetetlen volt, habár eleinte nem is volt szükség az egész létszám igénybevételére. Azonban a haderő fejlesztésénél hiány maradt fenn, a melynek fedezéséről gondoskodni kellett. Az ujoncjutalék felemeléséből Magyarországra 9362 fő esik, a honvédség részére meg 3000, összesen tehát 12362. A költségek 1906-ban husz millió korona többletet tesznek ki az egész monarchiára. Ez jelentékeny megterhelhetési. Kérdés, hogy megbírja-e a két állam. Konstatálja, hogy ezt a terhet a két állam megbírja, annyival is inkább, mert a póttartalékosok száma az ujoncjutalék emelése által ugyanis csökkenni fog.

(Az ígéretek.)

Ezután rátér Szentiványi Árpád óhajaira. Köszönettel tartozik neki ezek nyilvánításáért, mert ez által tisztul a helyzet. A mi a zászló és jelvények kérdését illeti, elég ha Széll Kálmánra hivatkozik, a ki kijelentette, hogy ő felsége maga óhajta a közjogi viszonyból származó kérdések szabályozását. Meggyőződése, hogy ez rövid idő alatt meg is lesz. A magyar tiszteknek magyar ezredbe leendő beosztását illetőleg beismeri, hogy az 1868-ban kelt legfelsőbb kézirat nem érvényesült, de ezt kilátásba helyezi. Kivételeknek természetesen kell lenni, de intézkedni fognak, hogy a magyar tisztek fokozatosan vissza kerüljenek a magyar ezredhez; egyszerre ez nem vihető keresztül. A mi a katonai bűnvádi perrendtartást illeti, ez, harminc éves tengeri kigyó, de hivatkozik arra, hogy e tárgyban tizenkilenc javaslat készült; az ügy különben már annyira előrehaladt, hogy rövid idő alatt megteszik a javaslatot. — Az 1867. évi XII. törvénycikk 12. §-a alapján a védkötelezettség alól való felmentés, továbbá a póttartalékosok kontingentálása, s a többi ez uton való követelések, a védtörvény revíziója alkalmával lesznek elbíráltak, s azokra érdemileg csak akkor nyilatkozhat. Ez utóbbiakra nézve határozott ígéretet, a minőt az első csoportba tartozó három kívánságnál, nem tehet. Kéri válasza tudomásul vételét.

(A „cselekvés szabadság.”)

Szentiványi Árpád konstatálja, hogy a kívánságok első részét illetőleg a miniszter határozott ígéretet tett. Bizva a kormány ígéreteiben, a javaslatokat elfogadja, de kijelenti, hogy amennyiben az első csoportba foglalt kívánságok nem teljesülnek, fenntartja teljes elhatározási és cselekvési szabadságát.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter köszönettel fogadja Szentiványi nyilatkozatát, és kijelenti, hogy a második csoportba tartozó

kivánságnál is fennmarad a párt minden tagjának elhatározási és cselekvési szabadsága.

(A két éves szolgálat.)

Bolgár Ferenc nézete szerint a javaslatok megszavazhatók, mert csak egy évre szólnak és mert oly szükségét képeznek, a melyet már elismertek. Kéri, hogy a 6000 póttartalékost, a kik behivatnak, mihelyt az ujoncjutalék fel-emeltetik, visszabocsássák. Kéri a két éves katonai szolgálat ügyének rendezését, továbbá, hogy a véderőtörvény revízióját viettessék.

Fejérváry Géza báró: A 6000 póttartalékosra a tarack ütegek szervezésénél van szükség, miután itt kiképezett katonákra van szükség; ujoncokat nem használhat. A két éves szolgálat ügyében most elvileg nem nyilatkozhatik: kéri, várjanak addig, a míg ennek a kérdésnek előmunkálatait befejezik. A véderőtörvény mielőbbi revízióját maga is követeli, de ez nem asupán rajta mulik.

Ezután a párt általánosságban és részleteiben egyhangulag elfogadta a javaslatot.

SZINHAZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Koldusdiák, operette (Páros bérlet.)
Vasárnap: Délután: Niobe, operette. Este: Felhő Klári, népszimű. (Páratlan bérlet.)
Hétfő: Hunyadi László, opera. Pevny Irén vendégfelléptével. (Páros bérlet.)
Kedd: Hunyadi László, opera. Pevny Irén vendégfelléptével. (Páratlan bérlet.)

Egy szegény ifju története.

— Császár Imre búcsúfélépte. —

Feuille romantikus színművét a lehető legjobb előadásban láttuk ma. Császár Maximja elegáns, meleg, s fel van ruházva az igazi művészet minden varázserejével. Megis nyerte a zsúfolt háznak nemcsak tapsait és lelkesedését, de őszinte vonalmát, rajongó szeretetét is, mely elkíséri most, mikor a mielőbbi viszontlátás reményében mondunk neki istenhozzádot.

Mint tegnap, úgy ma is méltó partnere volt Gazdy Aranka. Játékába nemcsak tudását, de szívét is belevitte, természetesen színezve a büszkeséget, mély érzéssel a szerelem igaz kitöréseit. A legnagyobb dicséret illeti Csikyt (Laroque). Mai játéka az alakító művészek mesterei közt jelöli ki helyét, s hisszük is, hogy találkozunk még vele a főváros nemzeti színpadán. Zilahy (Bévallan) ma is — Zilahy volt. Az ő neve már jelző, s értjük alatta a legpazarabb bonhomiót. Follinusné, Göbe Aranka, Garai Ilonka és Gyöbe szintén résztvettek az előadás sikerének biztosításában. V. J.

* A koldusdiák. Holnap, szombaton A koldusdiák, Milöcker kedves zenéjű operettje kerül színre. A darab második felvonásában a varsói nagy körmenet látványos kiállításával nagy hatása lesz.

* Niobe délután. Zilahy igazgató a vasárnap délutáni közönség iránt ép oly figyelmes óhajt lenni, mint az esteli iránt. Amellett, hogy minden rövidítés nélkül, a teljes szöveg szerint mennek délutánonként az előadások, műsorra tüzi a legújabb darabokat is, melyek esteli előadásokra sem vesztették még el a vonzó erejüket. Így kerül most vasárnap délután színre Niobe, melyben a czimszerepet Rózsa Lili játssa.

* Virágterem. Capus A szerencse című pikáns izű darabjára nemcsak a társulat készül nagy szorgalommal, hanem a festőterem is remek diszleteket alkotott, fényes jelét adva Végli István festő művészi rátermettségének. E darabhoz készült a szecessziós virágterem, mely a régi színház épületben levő festő teremben láthat. A festőterem napközben a közönség számára nyitva áll.

A kenyér-zsúr.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 23.

A közönség kitartó érdeklődéssel, sőt egyre fokozottabb kedvvel keresi fel pénteken délután a városháza nagytermét, mely hetenkint egyszer az ingyen kenyér javára rendezett zsurnak ad hajlékot. Nagy közönség hallgatta végig a mai zsurt is, melynek programját két fővárosi író: Martos Ferenc és Zboray Aladár neve tette érdekessé. Sajnálattal vette tudomásul a közönség, hogy Martos, kinek Balassa Bálint című darabja szép sikert hozott csütörtökön este az aradi színházban, nem olvassa fel verseit, mert hirtelen el kellett utaznia. A műsor mindamellert így is elég bőséges volt.

Elsőnek Zboray Aladár olvasta fel novelláját, melynek Az okos gyógyszerész volt a címe. Az ismert nevű író szellemesen megírt, érdekes meséjű elbeszéléssel megnyerte a közönséget, s mindvégig lekötötte annak figyelmét.

Ezután Zilahy Gyula olvasta fel az asszonyokról szóló vidám elmélkedését. Ugy a prózában és rimbén beszélő szellemes munka, mint annak mindenkit elragadó, közvetlen előadása derűt árasztott a teremben. Egyre hangzott a kacagás, a végén pedig a zajos taps.

Most zenezám következett. Burián Mihályné urnő adta elő zongorán Kehler Béla nyitányát, Szilágyi Gyula kísérete mellett. Precíz, biztos technikájával, hangulatot keltő előadás-módozával zajos tapsokat aratott, úgy, hogy többször meg kellett jelennie a pódiumon a kihívásokra.

Befejezőül Dajthy Mihály Farsangi történet címen olvasott fel egy kalandos, vig történetet, melynek ötletei és mulatságos fordulatai nem tévesztették el hatásukat.

Az új ciklus esküdtei.

(Sorsolás a törvényszéken.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 23

A következő, azaz a folyó évi első esküdtzéki ciklusra ma sorsolták ki az aradi törvényszéken az esküdtteket.

A sorsoláson résztvettek: Ottrubay Károly törvényszéki elnök, Gallu József és Paguba Vazul törvényszéki bírák, Seres Barna jegyző; az ügyvédi kamara képviselőjében megjelent Péterffy Antal.

A kisorsolt esküdtek névsora a következő:

Rendes esküdtek:

Wanetsek Mátyás vendéglős,
Fixek István nyug. százados,
Huzó István kávé, Scherhag Ernő kereskedő,
Kremer József borkereskedő,
Laehne Hugó gazdasági egyesületi igazgató,
Reisinger Ferenc dr. ügyvéd,
Jakabffy István férfiszabó,
Tamasdán Liviusz dr. ügyvéd,
ifj. Kopetkó Károly kereskedő,
Wolf Mihály dr. ügyvéd,
Bogdán Virgil dr. ügyvéd,
Hoffmann Sándor kereskedő,
Rátz Sebestyén háztulajdonos,
Steiner Jakab birtokos,
Avarfy Ferenc ügyvéd,
Guttmann Samu kereskedő,
Reppmann Gyula építész,
Ludig István dr. ügyvéd,
Weisz Sándor gyáros,
Berecz István építési vállalkozó,
Kotsis Lajos építész,
Dürr Kocsárd kereskedő,
Kemény Manó építési vállalkozó,

Halmos Oszkár dr. ügyvéd,
Vass Mátyás magánzó,
Pap Vazul ügyvéd,
Bokor Alajos magánhivatalnok,
Garai Sándor kávé,
Dániel Dezső mérnök.

Helyettes esküdtek: Neszl János, Kézsmárky István, Gyöngyösi Rezső, Csabai Péter, Szalai Kelemen, Kaltenhuber József, Nyári Béla, Kuntzl Ernő, Messer Ede, Ravasz Imre.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi és aradmegyei közép- és kis-kereskedők társulatának választmánya pénteken este ülést tartott Weisz Sándor elnöke alatt. Az ülés határozata folytán ezennel felhivatnak a társulat összes tagjai, hogy az 1902. évi december végéig terjedő időre esedékes hátralékos tagjait folyó évi február hó tizedikéig Popper Károly társulati pénztárnoknál (a vasúti indóház átellenében) annál inkább befizessék, mert ellenkező esetben az alapszabályok értelmében a tagok sorából törölni fognak.

(*) Az aradvidéki iparegység végrehajtó bizottságának vasárnap délelőttre kitűzött gyűlése arra való tekintettel, hogy ugyanakkor a polgári takarékpénztár közgyűlésén a bizottság számos tagja lesz elfoglalva, nem tartatik meg. Az ülés megtartásának idejét a lapok útján közölni fogja tenni az elnökség.

Nessi lemondott a tiszti rangról.

(Isgatott jelenet a becsületügyi választmány előtt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 23.

Nessi Pál országgyűlési képviselő, a kit, mint tartalékos honvédhadnagyot katonai becsületügyi eljárás alá vontak a kolozsvári Gotterhalte-tüntetések miatt, ma állott a dandártiszti becsületügyi választmány előtt. A tárgyalásnak rendkívül izgatott lefolyása volt, s annak során Nessi lemondott tiszti rangjáról, de a bíróság azt nem fogadta el.

A dandártiszti becsületügyi választmány ülésén mintegy száz tiszt vett részt. A tárgyalás elnöke: Fabritius ezredes felszólította Rákos kapitányt, hogy a bizottság eddigi jelentését és a vádpontokat olvassa fel.

A tiszti választmány által emelt vádpontok ezek voltak:

Nessi Pál tiszti becsülettel össze nem egyeztethető dolgot követett el a midőn:

1. Kolozsvárott részt vett a néphimnusz ellen való tüntetésben, amelyet ott a gyakorlati szabályzatból kifolyóan játszottak;
2. oly tüntetésben vett részt, amelynél a rendőrségnek kellett közbelépnie;
3. gondatlanságot követett el, amidőn a Népszava ellen indított sajtópörben elmulasztotta a határidőt, úgy, hogy utólagos igazolásra volt szüksége.
4. vétett a katonai szabályzat ellen, a mikor nyilvánosságra juttatta a tiszti becsületügyi választmány titkos ülésein történt kihallgatását.

Nessi Pál dr. hosszabb beszédben adta elő védelmét. Ellene, ugymond, hajsztát indítottak, mert tudták, hogyha csak a Gotterhalte miatt ítélék el, országos botrány keletkezik a dologból. Az inzultus vádja nevetséges. Őült vádat hoztak fel ellene a szociálisták ujságjában. Különben — folytatta — nem szándékszik oly honvédségnek tagja lenni, a melyre átragadt a Gesammi Armees szelleme.

Fabritius ezredes figyelmezteti Nessit, hogy ne bántsa a hadsereg szellemét.

Nessi Pál folytatja: Nem akarják, hogy a

attila alatt magyar szív dobogjon. Szégyelné viselni így ezt az attilát s a rangjáról, a melyet tizenhét éve visel, lemond.

Ezzel benyújtotta írásban indokolt lemondási kérvényét. Az elnök kijelentette, hogy a lemondást nem fogadhatja el.

Nessi Pál dr. kijelenti, hogy ő nem tekinti magát tisztnek.

Békassy százados kérdezi Nessit, hogy tőle származnak-e a cikkek, a melyek a lapokban az előző tárgyalásokról megjelentek.

Nessi Pál dr.: Nem tartozom felelni, miután már nem vagyok tiszt.

Ezzel lecsatolta kardját és elhagyta a termet. Az elnök utána kiáltott:

— Hadnagy ur, jöjjön vissza!

— Nem vagyok már hadnagy — szökött Nessi, — hanem országgyűlési képviselő!

Már a folyóson volt, a mikor vagy tizenöt tiszt utána szaladt és figyelmeztette, hogy ha nem jön vissza, hadbíróskodás elé állítják, sőt megeshetik, hogy le is tartóztatják.

— A míg a lemondása nincs elfogadva, addig tisztnek kell magát tekinteni, s ha elmenne, úgy fogják tekinteni, mintha megszökött volna.

Nessi erre visszajött; újból kijelentette, hogy nem tekinti magát tisztnek és kérte lemondása elfogadását. A bíróság elnöke kijelentette, hogy nem fogadja azt el.

Ezután befejezték a tárgyalást, a mely után Nessi azonnal, express levélben beadta a honvédelmi miniszterhez lemondását, a melyről táviratban is értesítette a minisztert.

A dandártiszti választmány ezután meghozta az ítéletet, a mely azonban eddig nem került nyilvánosságra.

Fegyházra ítélt nagykereskedő.

(Gyoma szenzációja a Kurian.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 23.

A kir. Kuria ma egy gyomai nagykereskedőnek nagy föltűnést keltett csődügyében ítélt. A vádlott, Neumann Jakab rőfősnagykereskedést vett át Gyomán Róth Lajostól 1898 augusztus hónapjában. Ötven év után Neumann csődbe ment, körülbelül 120.000 korona adóssággal szemben levő 26.000 korona vagyon állással. Miután a hitelezők ezt nagyon gyanusnak találták, feljelentették Neumannt a büntető bíróságnál.

A gyulai törvényszék a vizsgálatot megindítván igen furcsa dolgoknak jutott tudomására. Kisült, hogy Neumann nem vezetett rendszeres könyveket, mérleget nem készített, s bár nem sikerült megtudni, hogy Neumann hová tett az üzlet ötvenéves fennállása alatt 80.000 koronát, mégis annyit kihámoztak, hogy sógorát Löfflein Miksát és Róth Lajost a többi hitelezőket megkárosító szándékából előnyben részesítette s nekik még akkor is fizetett, mikor már rég fizetéképtelen volt. A gyulai törvényszék erre úgy Neumannt, mint Löffleint és Róthot vád alá helyezte csalárd bukás miatt. A tárgyalás során az ügyész utóbbi kettő ellen a vádat elejtette, s így a törvényszék csak Neumannt büntethette meg, a kit egy évi börtönre ítélt.

Az ügyész és vádlott felelőszése folytán a nagyváradi kir. tábla is foglalkozván ez ügygyel, a törvényszék ítéletét helybenhagyta.

A Kuria III. büntető tanácsa ma tárgyalta a főügyésznek súlyosbításért és a védőnek enyhítésért benyújtott semmisségi panaszait. A vádlottat ezúttal Eötvös Károly védte, kit a Kuria a védő semmisségi panaszának elutasításával két évi fegyházra ítélt. Indokolásában azt mondta

a legfelsőbb bíróság, hogy Neumannal szemben nem volt méltányos az enyhítő szakaszt alkalmazni, ezért kellett fegyházbüntetést kímélni.

MULATSÁGOK

Farsangi naptár:

Január 24. Az aradi mérnök és építész egyesület estélye (Fehér Kereszt). — Az aradi kőműves segéd munkások önképző szakszerveületének műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Kass-vendéglő).

Január 31. Az aradi kereskedők ifjak táncestélye (Központi szálló). — Az egyesült ujarad-zsigmondházi önkéntes tűzoltó-egylet álarcos bálja (Martini vendéglő). — A kurticsi izraelita jótékony nőegylet táncvigalma (Nagy-vendéglő).

Február 1. Tanítóbál (Polgári fiúiskola). — Az aradi könyvnyomdászok táncestélye (Vass). — A borosjenői ifjuság táncvigalma (Központi szálló). — A paulisi polgári olvasókör táncestélye. — A gyoroki iparos olvasókör hangversenyyel egybekötött táncvigalma (Nagyvendéglő). — A csermői önkéntes tűzoltó-egylet táncvigalma (Kaszinó). — A borosjenői polgári olvasókör táncvigalma.

Február 2. Az aradi borbély és fodrász ifjuság táncvigalma (Kass vendéglő).

Február 7. A pankotai polgári jótékony nőegylet táncvigalma (Fehér Kereszt). — Az aradi m. kir. posta-és távirat-alkalmazottak és szolgák táncvigalma (Kass-vendéglő). — A radnai önkéntes tűzoltó-egylet táncvigalma (Pekete Sas).

(=) Az aradi kereskedő ifjak zártkörű táncmulatságát e hó 31-én nem a Központi szállóban, a mint jeleztük, hanem a Fehér Kereszt nagytermében tartják meg. A mulatság iránt élénk az érdeklődés, és ennek előreláthatóan szép sikere lesz.

(=) A borosjenői polgári olvasókör saját könyvtára javára február hó 1-én, a kör disztermében zártkörű táncvigalmat rendez.

Meghalt az ijedtségtől.

(A szobatisz áldozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 23.

Egy aradi uriaszonyt különös körülmények között érte utol ma a halál. Tűz ütött ki abban a házban, ahol lakott, s ijedtében szív-szélhűdés érte.

A Wesselényi-utca 4. számú emeletes házában, mely Podrozsányi Zsigmondné, szül. Kiczinszky Máriaának tulajdonát képezi, lakott a földszinten a háziasszonyval együtt annak nővére: özv. Nagy Imréné. Ma este hat órakor eljött hozzá az egyik emeleti lakó, s ijedten értesítette, hogy a lakásában nagy a hőség, füst áramlik a falakból, bizonyára tűz ütött ki.

Mikor ezt Nagyné meghallotta, annyira megijedt, hogy nem tudott egy szót sem szólni, hanem eszméletlenül összerogyott. A házbeliék erre összeszaladtak, s a szemben lakó Fényes Samu dr. orvost hívták segítségül.

Az orvos azonnal megjelent, s az elájult asszony ekkor magához tért. Néhány pillanatig volt azonban csak eszméletlenül, mert újra lehanyatlott, s többé nem is tért magához, mert meghalt.

A hatvan év körüli asszony szívbeteg volt, s a nagy ijedtség beteg szívének örökre megállította dobogását.

Az elhunytak nővére: özv. Podrozsányi Zsigmondnéra is súlyos hatással volt a tűz és az ebből származott szerencsétlen eset. Anyyira rosszul lett, hogy ágyba kellett fektetni. Állapota azonban nem veszélyes.

Mig a halottal foglalkoztak a házbeliék, a tűz erősen jelentkezett. A mennyezetről tódult a füst, s égni kezdett egy keresztgerenda. Ekkorra azonban már megérkeztek a tűzoltók, kik hamarosan elejét vették a veszedelem tovább terjedésének.

A tűz, mint később megállapították, a kéményben keletkezett. A kéménybe húzódó szikrák meggyújtottak egy vakolatlan gerendát, mely az után tovább égett, végig a mennyezeten.

HIREK.

Tíz fillér.

— Egy szoknya a bíróság előtt. —

Arad, január 24.

Az aradi kir. adóhivatalban pecsét alatt őriznek, nyilvántartanak és kamatoztatnak tíz fillért. Ennek a tíz fillérnek van ugyan gazdája, a ki azonban, ugyilátszik, könnyelműségében nem törődik vagyona ezen részével, pedig az állampénztár már kinyújtotta felé éves körmeit: ha egy évig nem jelentkezik a gazda, hát a kincstáré lesz.

A tíz fillérnek történetét, a melyről szó van, elmondja ez a nem mindennapi végzés, a melyet a napokban függesztettek ki az aradi kir. törvényszék hirdető tábláján. A végzés a maga komoly eredetiségében így szól:

Végzés.

Az ismeretlen tartózkodású Argyelán Szavéta tulajdonát képező szoknya elárverezéséből befolyó és az aradi kir. adóhivatalnál 197/1902. szám alatt bevételezett 10 fillér, mint birói letét elfogadtatik és egyuttal ezen összeg Argyelán Szavéta részére kiutaltvá nyoztatik és az aradi kir. adóhivatal utasítatik, hogy a fent említett tétel a a bevételezett tíz fillért Argyelán Szavéta, vagy igazolt megbizottjának a letéti kamatokkal együtt, netaián előbb szerzett jogok sérelme nélkül, szabályszerű nyugta mellett fizesse ki.

Figyelmeztetik Argyelán Szavéta, hogy ezen végzés keltétől nyolc napon tul a kincstár kamatot nem fizet és hogy 8 nap eltelté után még 1 évig mint kamat nélküli letét fog kezeltetni, azután pedig az adóhivatal jelentése alapján az állampénztárba fog áshelyeztetni, fennmaradva a félnek joga igényeit a pénzügyi hatóságnál az elévülési határidőn belül érvényesíteni.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

A ki a bírósági ügykezelést ismeri, s körülbelül tudja, hogy az ilyen letét-kezelésnél mennyi papíros, tinta és munka fogyasztódik el az kiszámíthatja, mennyivel fizetett rá az állam a tíz fillérre, ha az egy év múlva csakugyan a kincstáré lesz. Akármint van: a bíróság mindent megtett, hogy Argyelán Szavéta ne vádolhassa az államot azzal, hogy a szoknyája árára vágyik...

— Dessewffy püspök Rómában. Dessewffy Sándor esanádi püspök, aki jelenleg Abbáziában üdül, mint értesülünk, husvára Rómába utazik. A püspök utazása összefüggésben van a legközelebbi bibornoki kinevezéssel.

— A harmadik főherceg lemondása. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A nemzeti kaszinóban és a főváros előkelő társadalmi köreiből napok óta szenzációs hírt kolportálnak. E szerint Orth János és Lipót Ferdinánd főhercegnek újabb követője akadt a Habsburg főhercegek között. Egyik ifjú főherceg ugyanis — a nevet még titkolják. — szintén lemondani készül főhercegi rangjáról és összes állásáról csak azért, hogy egy szegény, de rendkívül bájos cukrászleányt vegyen feleségül. A lemondás e hír szerint már e napokban megtörténék.

— A fonógépek ügye. A képviselőház összehívhatatlansági bizottsága, amint lapunknak táviratozzák, ma Andrássy Tivadar gróf elnökletével folytatta Gyóffy Gyula országgyűlési képviselőnek a fonógépek ismeretes szenzációjából keletkezett összehívhatatlansági ügyét. Az ülés zárt ajtók mellett kezdődött. Majd a nyílt ülés során Csöke Ferenc miniszteri tanácsost hallgatták ki. Csöke Ferenchez több kérdést intézett a bizottság, a melyekre nézve a tanács megadta a feleletet, de hangsúlyozta, hogy neki a delogról közvetlen tudomása nincsen, csak köz-

vetve tud azon iratokból, a melyek a Sztérényi miniszteri tanácsos ellen folytatott vizsgálat anyagát foglalják magukban. A föltett kérdésekre föltétlenül az iratokhoz mellékelik a feyelmi vizsgálatnak erre vonatkozó iratait. Csöke meghiteltetése után zárt ülésben folyt tovább a tárgyalás.

— **Jégünnepély.** Az „Aradi korcsolyázó-egylet” városligeti-jégpályáján f. évi január hó 25-én vasárnap d. u. 1/4—1/7 óráig a 88-ik gyalogezred zenekara fog játszani. Belépti-díj nem tagoknak és nézőknek a jégpályára vagy a csarnokban 60 fillér.

— **Eljegyzések.** *Rózsahágyi* Kálmán, a Nemzeti Színház tagja eljegyezte *Hevesi* Angelát, *Hevesi* József ironak, a Magyar Szalon szerkesztő tulajdonosának leányát.

A Magyar Általános Hitelbank vezérigazgatójának, *Kornfeld* Zsigmond főrendiházi tagnak leányát, *Kornfeld* Mizzy kisasszonyt eljegyezte domonyi *Domonyi* Móriltz, m. kir. kereskedelmi miniszteri titkár.

— **A város építkezései és a vállalkozók.** Az aradi ipartestület tegnap kérvényt nyújtott be a városhoz, melyben a képesítéssel bíró építőiparosok érdekében annak elhatározását kéri a várostól, hogy a jövőben a képesítéssel nem bíró építő iparosokat *kizárja a város pályázataiból.* Azt is kívánja az ipartestület, hogy ezen túl az építési engedélyeket és terveket ne csak a tervező, hanem a munkát végrehajtó iparos is írja alá; végül, hogy az építkezéseket a mérnöki hivatal abból a szempontból is ellenőrizze, hogy a munkákat az engedélyen megnevezett képesítéssel bíró iparos vezeti-e, vagy más vállalkozó, s hogy a diplomás iparos nemcsak a nevét adta-e oda a vállalkozáshoz. Az érdekes kérelem fölött a februári közgyűlés fog tárgyalni.

— **Merénylet-terv az angol király ellen.** Berlinből táviratozzák: Ide Londonból érkezett jelemlések szerint tegnapelőtt két egyén a király palotája előtt ácsorgott és amikor a király hintaja kirobogott, egyikük merényletet akart elkövetni, de megakadályozták. A két emóert *letartóztatták* és a rendőrségen kiderült, hogy *veszedelmes anarchisták.*

— **A csendőrség szaporítása a megyében.** *Dálnoki-Nagy* Lajos dr. alispán most adta ki Aradvármegye közigazgatásának az elmúlt év utolsó negyedéről szóló jelentését. A jelentés megemlékezik Aradvármegyének az utolsó időben elfajult közbiztonsági viszonyairól. A jelentés szerint az elmúlt évben „ugy a személy, mint a vagyonbiztonság *nem volt kielégítő.*” Az elmúlt évnegyedben a megye területén *4 gyilkosság, 1 szándékos emberölés, 2 halált okozott súlyos testi sértés és 28 egyéb súlyos testi sértés volt.* Az alispán e pontnál jelenti, hogy a belügyminiszterium és a kerületi csendőrpáncsnoksággal a *csendőrök szaporítása* iránt folytatott tárgyalások eredményre vezettek, úgy, hogy a közbiztonság követelte szükséghez képest legközelebb *több csendőr és különítmény fog felállíttatni.*

— **Házasság.** *Tritean* Lázár, a nagyszabeni görög keleti román szentszék iskolaügyi előadója eljegyezte *Muresán* Veturia kisasszonyt, *Muresán* Z. szászsebesi plébános leányát.

— **A fuvarozási díjak.** Az aradi teherszállító fuvarosok számára a város törvényhatósága szabályrendelet kidolgozását határozta el. A szabályrendelet már elkészült s csak a fuvarozási díjak megállapítása van még hátra. A kapitányi hivatal erről is készített már tervezetet, amely most a tanács előtt van. A fuvarosok maguk, hogy a tanács munkáját megkönnyítsék, szintén kidolgoztak egy tarifa-tervezetet, amelyet tegnap benyújtottak a városhoz. Itt említjük meg, hogy az *aradi teherszállító*

fuvarosok társulatának alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

— **A szultán és rokona.** Párisból táviratozzák: *Dámád Mahmud* basának, a szultán sógorának holttestét tegnap este Brüsszélből elindították Párisba, a hova ma délelőt érkezett meg. Ezt megelőzőleg *Teufik* basa, a brüsszeli török követség katonai attaséja *Dámád Mahmud* fiaival, *Szába Eddin* és *Lutfulla* hercegekkel beszélgetett, a mely alkalommal a szultán nevében részvétét fejezte ki a hercegeknek és közölte velük, hogy a szultán azt az ajánlatot teszi nekik, hogy atyjok holttestét őseik sírjába teszi és fejedelmi tisztességben részesheti. A szultán kéri a hercegeket, hogy *térjenek vissza Konstantinápolyba* és kiváló jóakarattal bízottatja őket. *Szába Eddin* herceg *visszautasította* ezt az ajánlatot azzal a megokolással, hogy a szultán atyjokat halálra ítélte, őket polgári jogaitól megfosztotta és atyjokat börtönbe vettette. A hercegek levelet írnak majd anyjoknak és meg vannak róla győződve, hogy helyeselni fogja, hogy teljesítették atyjok akaratát, hogy a mostani uralom alatt *sem élve, sem halva nem térnek vissza Konstantinápolyba.* Folytatni akarják a megkezdett munkát és tovább is számkivetésben maradnak, mint atyjok, a ki mindent feláldozott honfitársaiért és hazája jövőjéért. *Dámád Mahmud* basa holttestét a *Pere la Chaise*-temetőnek a mozimok számára fenntartott részében fogják eltemetni.

— **Az aradi szociálisták szervezkedése.** Hosszu ideig pihent Aradon a szociálista-élet. Most újra működni kezd egy frakciójuk: a *nemzetköziesek.* Egy hozzájuk beküldött jelentésük tudatja, hogy az aradi nemzetközi szociáldemokrata párt szervezte a párt helyiségét a *Salacz* utcai Nagypipa (lippai) sörcsarnokba helyezte át, ahol minden vasárnap délután három órától kezdve gyülekeznek, és ott társadalmi, gazdasági és politikai eszmecsere folytatnak.

— **Az első drótnélküli távirat Amerikából Európába.** New-Yorkból jelentik, hogy *Marconi* tegnap küldte *Wellfleet* (Massachusset állam) tengerparti városból az első drótnélküli táviratot Európába. A távirat *Roosevelt* elnök üzenetét tartalmazta *Edvárd* angol királyhoz. A táviratot Angliában *Cornwall* tengerparti városban vették fel. A készüléket *Wellfleet* ben maga *Marconi* manipulálta. *Wellfleet* és *Cornwall* között a távolság 4800 kilométer és a drótnélküli való táviratozás erre a nagy távolságra teljesen sikerült. *Roosevelt* távirata így szól:

VII. *Edvárd* király ő felségének

London.

Felhasználom a tudományos kutatásnak és lángésznek csodálatos diadalát, melyet a drótnélküli táviratozás tökéletesítése által kivívtunk. Az amerikai nép nevében legszívesebben üdvözlétemet és jókívánságaimat küldöm felségednek és a brit birodalom összes népeinek.

Roosevelt Tivadar.

VII. *Edvárd* király ugyancsak drótnélküli rendszer útján a napokban fog válaszolni *Roosevelt* jókívánságaira.

— **Farkasok által fölfalt emberek.** Irtozatos esetet jelentenek táviratban *Bukarestből.* *Fogsani* község közelében kóbor farkasok megtámadtak tíz parasztot, akik nem tudtak védekezni a kiéhezett állatok ellen. A mikor ép azokkal az élethalál küzdelmet folytatták, jött a személyvonat, amelyet *megállítottak*, hogy az utasok segítségére legyenek a parasztoknak. A segítség egy kissé elkésve érkezett. A farkasok *négy parasztot már fölfaltak*, a többi hatot pedig életveszélyesen megsebesítették.

— **Nagy vonatkésés.** A bécsi gyorsvonat, mint sürgönyzik, ma teljes két órai késéssel érkezett Budapestre. A késés nagy nyugtalanságot okozott, s katasztrófa híre terjedt el. Az ijedtségre azonban nem volt ok, mert csupán az történt, hogy a mozdonyok melynek szelepel a nagy hidegben teljesen befagytak, a nyílt pályán várakoznia kellett segélyvonatra.

— **Az Aradi Nemzeti Szövetség munkásképző intézménye** vasárnap, január hó 25-én délután két szórakoztató és szakelőadás tart. Délután 3 órakor az Ujtelepen az Erzsébet-utcai új leányiskola nagytermében (negyedik előadás) műsor: 1. Szavaltat. (*Arany* János: *Fiamnak*) Előadja *Kalmár* Aranka k. a. 2. Szakelőadás: A nők szerepe és hivatása az ipari munka terén. Tartja dr. *Radó* Károly ügyvéd 3. Magánjelenet. („Jön a vőlegény.”) Előadja *Bodroghy* Mariska k. a. Délután 5 órakor a belvárosban a templom-utcai fiúiskola nagytermében (tizenegyedik előadás) műsor: 1. Balatoni nóták. Énekli *Szigeti* Pál Jenő Hegedűn kíséri *Grosz* Sándor 2. Monológ. Előadja *Komlósi* Ede s. Szakelőadás: Természeti tűn mények és ritkaságok. Előadja *Lejtényi* Sándor tanár Az előadást magyarázó képeket sciopikonon vetíti *Matusek* Márton tanár Gyermekek az előadások termeibe nem bocsájtatnak be. Belépés díjlan.

— **Nyomor a vármegyében.** A tél nyomorúságának szomorú példáit látni a városban. Az ingyen kenyeres bolt ment meg sok nyomortul az éhenhalástól, a jótékony egyesületek működése a megfagyástól. Hanem a télnek inségét nemcsak a városban, de a faluk népe közt is erősen érzik. Erről tesz tanuságot az alispán ma kiadott évnegyedes jelentésének a munkásügyekről szóló része. A jelentés szerint a munkások létfentartási viszonyai általában kielégítők. Kivételt képeznek azonban a *nagyhalmágyi* járás és a *radnai* járás, *tótváradai* és *kaprucái* körjegyzőségei, ahol a megélhetési viszonyok silányak és ha a kemény tél még soká tart, *aggodalomra is őket szolgálatnak.* „Amennyiben, mondja az alispán, az inség nagyobb területen jelentkeznék s helyi segélyezéssel megszüntethető nem volna, előterjesztést fogok tenni aziránt, hogy az inséges lakosság közmunkák körül foglalkoztattassék és ezuton jusson megélhetésének biztosításához.”

— **Megszökött miniszter** Pétervárról jelentik: A koreai összes miniszterek nemrégiben panaszt tettek a császárnál egyik miniszterársuk, *Jonika* pénzügyminiszter ellen. Csalással, visszaélésekkel, különféle bűnös üzelmekkel vádolták *Jonikát* s végül azzal is, hogy a császárról s a császárnéről is tiszteletlenül s gyalázólag nyilatkozott. Ugy látszik, hogy a vádak igazak voltak, mert a pénzügyminiszter értesülvén hivatársai fellépéséről, nemcsak állását, hanem életét sem érezte többé biztonságban és a palotából az orosz követségre szökött. A megszökött pénzügyminiszter most is az orosz követség palotájában tartózkodik.

— **Nix dájcs.** *Hey* Gusztáv *ujaradi* órás és aranyműves, német szövegű körlevelekben kinnálgatja árult a magyar honpolgároknak. Többek között *Mikalakára* is küldött egyet ilyen címen: „*Kozsegi* *Előljárosák Mikalaga*”. A derék mikalakaiak azonban a nyitott nyomtatványt nem fogadták el, színes irónnal ráírták: „*nichts deutsch*” s visszaindították. A mikalakai előljároság példája követésre méltó.

— **A tanár ur gavallériája.** Ma megjelent szerkesztőségünkben az aradi főreáliskola egyik tanára, aki lapunk mai számában a fenti cím alatt közölt cikkünkre vonatkozólag a következőket jelenti ki: A „*Nagyváradai Napló*”-ban egy tanárra vonatkozólag közölt cikk nagyobbára minden alapot nélkülöz. A kellő lépéseket megteszem, úgy a cikk írója, mint annak sugalmazói ellen. Magára az ügy érdemére nem tartom érdemesnek nyilatkozni, annyival is inkább, mert az ügy bírói kezében van. De mindenesetre szokatlan dolognak tartom, hogy egy lap egészen magántermészetű, sőt mi több, — eselődüggyekkel nem restel fog-

lalkozni. Ennyit a dolog jellemzésére elégnek tartok.

— **Szökés a városháza fogdjából.** A torony alól ma elszökött egy fogoly. *Munteán* Gavrilla többszörösen büntetett csavargót, aki Aradról ki van tiltva, újabb csavargásért 60 napi fogságra ítélte el a kihágási bíróság. *Munteán* letették a hűvösve, ahonnan ma megszökött. Sétára bocátották ki a foglyokat s *Munteán* ezt az alkalmat használta fel a szökésre. A kapitányság kiadta a rendeletet *Munteán* elfogatására.

— **Játék és szerelem.** Budapesti színházi körökben sokat beszélnek most egy közszerzetben álló művész sorsáról,akit szép felesége közelébb bucsu nélkül elhagyott. Üres lett a pusztaszentmihályi ház, mert a kis szökevény egy szekérre való ingóság társaságában távozott. Csak egy ágy maradt ott, hon s egy kis asztal, amelynek fiókjában a szerepek heverték. A családout férj elkeseredésében megmaradt csekély pénzvel sorsjegyet vásárolt, s a sorsjegyet a múlt héten 40.000 koronával kihúzták.

— **Megszökött kereskedő.** Debrecenből táviratozzák: *Friedmann* József szénkereskedő ma Amerika felé szökött, előbb azonban két nagykarolyi és két debreceni pénzügyintézetnél, négy összesen 11500 korona értékű váltót számíttatott le. A váltókon *Benedek* Mátyás nagykarolya kereskedő neve hamisítva van. *Friedmann* körözik.

— **Letokozott főhadnagy.** Nagyváradról egy tiszti karrier szomorú végét jelentik. A történet hőse családos ember, kinek két felnőtt iskolás fiacskája van. Az éjszaka rabszolgája volt. Nappal megállotta helyét, amint azt előirták a katonai regulák, komolyan, szorgalommal vezette az irodát, melynek főnöke volt s ha leteltek a napi hivatalos órák, a főhadnagy szédülni kezdett. Otthon sehogyse találta helyét, az italozás szenvedélye úzte, kergette ovább hozzátartozói mellől. Betért a legelső ivóba, leült, maga sem tudta hová, bármelyik asztalhoz, teljesen idegen, ismeretlen arcok közé. Kedves, bizalmat gerjesztő modora, barátkozása, jökedve csakhamar megnyerte barátának a főhadnagyot, legismeretlenebb alakoknál is. A főhadnagy rendkívül örült minden egyes újabb ismeretségeknek, odarendelte a cigányt asztala mellé, hozatta a bort egyremásra. Mulatott, szeretkezett az új barátok társaságában egy-két óra hosszat. Aztán felállott egy percre és eltűnt. Ment tovább, betért más üzletbe. Leült egy üres asztalhoz, de pár perc múlva már ismét társaságban volt. Bemutatkozott katonásan, megkínálta a kompánia minden egyes tagját egy két pohár borral, pezsgővel, amit véletlenül hozatott. A cigány huzta a fülébe a bufelejtő nótákat, miglen onnan is távozott szó és fizetés nélkül, odahagyva a cechet és mulatozó társaságot. Így folytatta mulatozásait a főhadnagy éjjelről-éjjelre hónapokon át Nagyváradon. Nem fizetett sehol, mert nyakába hagyta a rendelések költségeit, a cecheket legujabb barátainak, a vidám éjjeli kompániáknak. Pár hónappal ezelőtt megjött a felső rendelet, hogy a főhadnagyot Nagyváradról egy felső vidéki városkába helyezték át. Elköltözött Nagyváradról, tovább járta az éjszakákat, de nem sokáig. Rövid idő előtt érkezett Nagyváradra a hír, hogy B. főhadnagyot tiszti rangjától megfosztották.

— **Vilmos császár és a katolikusok.** Berlinből táviratozzák, hogy nagyjelentőségű hír érkezett Rómából a német fővárosba. A vatikáni körök hangulatát jellemzi a hír szerint, hogy az egész német klerust magába foglaló katolikus olvasókör elhatározta, hogy a német

császár születése napját nagy ünnepekkel fogja megülni. Ez az első eset, hogy ilyen körökben ünneplik a német császár születése napját.

— **Halálra ítélt pap.** Madridból táviratozzák: A logronoi esküdtbíróóság ma halálra ítélte *Valdeconte* káplánt, aki tavaly, a plébánia épületben több revolverlövessel halálosan megsebesítette kedvesét.

— **Romlott hal az aradi piacon.** Az aradi rendőrség ma a halpiacon mintegy négyszáz kilogramnyi romlott halat kobozott el. *Sperber* S. *Neumann galaci* (romániai) halkereskedő szállította Aradra a potyka, süllő és harcsából álló hal szállítmányt, ez azonban utközben megromolhatott s így *Ottvös* Dániel dr. kerületi orvos megtiltotta annak eladását.

— **Milios örökség.** Már megelékeztünk a híres *Alexovics Manillo-Cardini* milliós bukaresti örökségi perrel, melyet temesmegyei polgárok indítottak a román államkincstár illetve dr. *Lacca* bukaresti ügyvéd ellen. Nem kevesebb, mint 12 millió franknál és egy óriási kiterjedésű birtokról van szó, mely *Alexovics Manillo-Cardini* után maradt hátra, a ki a román királyi udvar kegyelme volt és a ki örökösök nélkül halván meg, a nagyon a román államkincstár vette át. Két évvel ezelőtt kilenc temesmegyei család, melynek tagjai Temesvárott, Urviban, Török-Szákoson, Buziáson és Román Szt.-Mihályon laknak, perrel támadták meg a román kincstárt és sikerült is kimutatniok, hogy ők közeli rokonai az elhunynak. Mult évi október havában egy izben már volt is tárgyalás ez ügyben a bukaresti törvényszéknél, de akkor egy anyakönyvi kivonat beszerzése miatt elnapolták és f. hó 25-ére tűzték ki az új tárgyalás határnapját. Az örökösök az anyakönyvi kivonatot már beszerzték és megküldötték ottani ügyvédüknek, a ki Bukarest egyik legtekintélyesebb jogásza és volt igazságügyminiszter. Utobb kiderült az is, hogy a vagonból egy *Lacca* dr. nevű bukaresti ügyvéd 5 millió koronát jogtalanul bitorolt. A bukaresti törvényszék *Lacca* dr. egész vagyonára zárlatot rendelt el. Az érdekes örökségi per kimeneteléről írt óriási az érdeklődés.

— **Drága anizskártyák.** Szentesről jön a híre ma a következő esetnek: Néhány hettel ezelőtt, két szentesi járásbíró sértő tartalmu képeslevelező lapot kapott. A bírák gyanuja *Farkas* Sándor gyógyszerészre esett, aki becsületsértésért bapöröltek a járásbírósnál. A mai tárgyaláson az irászakértők megállapították, hogy a képes levelező-lapokat *Farkas* írta. Ennek alapján a gyógyszerészt kétrendbeli becsületsértésért 1600 korona pénzbüntetésre ítélték.

— **A falábu asszony balesete.** Egy 73 éves öregasszonyt vittek be délben a kórházba a mentők. *Buchauer* Katalin Szent Pál-utcai házmesternő, egy nyomorék, falábu anyóka a Hunyadi utca 150 számú ház előtt elesett s bal karját kifecamította. *Ottvös* Dániel dr. kerületi orvos sebeit bekötözte s azután ceszálították a kórházba.

— **Letartóztatott állami számvevőszéki elnök.** Bukarestből táviratozzák: A román állam számvevőszéki elnökét, *Parisianu* Sándort és *Dimitrescu* miniszteri tanácsost *Costinescu* Emi pénzügyminiszter parancsából ma, január 22-én *Hamangiu* államügyész letartóztatta. *Parisianu* számvevőszéki elnök *Dimitrescu* miniszteri tanácsossal és egy *Behar* nevű börzeügynökkel szövetkezve több százezer frank erejéig megkárosították a román államot. *Behar* ügynök *Albacary* bukaresti bankár szolgálatában állott s ennek pénzével és segítségével megvásárolta a

Románia területén talált összes 4 százalékos állami kötvényeket, amelyeket aztán szám szerint feljegyezve, a rendes negyedévi huzásoknál *Parisianu* és *Dimitrescu* egyszerűen kisorsoltaknak nyilvánítottak. Minden 5000 ezer frank után 1000 frank tiszta jövedelem járt. Ezen a jövedelmen megosztzkodott *Parisianu*, *Dimitrescu*, *Albaházy* bankár és *Behar* ügynök. *Albaházy* külföldi kötvényeket nem vásárolhatott össze s *Costinescu* pénzügyminiszternek egy idő óta feltűnt, hogy a 4 százalékos kötvények közül külföldieket egyáltalában nem sorsolnak ki. Titokban megindította a vizsgálatot s rájött a csalásra. Az eset nagy meglepetést keltett egész Romániában, mert *Parisianu* pénzügyminiszterjelölt is volt.

— **Katolikus papok a borotválkozás ellen.** Egy előkelő osztrák katolikus szaklap legutóbbi számában a borotválkozási kényszer ellen kel ki. A kötelező borotválkozás ellen különböző indokokat hoz fel, többek között azt is, hogy a papokat össze tévesztik a színészekkel. Azt mondja továbbá a lap, hogy a borotválkozási kényszer különösen az erős szakállakra nézve valóságos kínlődás. A kényszer korántsem megváltozhatlan, mert csak egy régi divatban találja eredetét.

— **Zeneszék mérközése.** Furcsa affért intéztek el most Kolozsvárott, mint ottani tudósítónk írja. Két cigányzenekar, a *Salamon* Vilmosé meg a *Csikai* Györgyé akart megmérkőzni, annak eldöntése végett, hogy melyik a különb. A lovagias ügyek terén szokatlan affért most a következő jegyzőkönyvvel fejezték be.

Salamon Vilmos és *Csikai* György uraknak!

Salamon Vilmos ur kihívta *Csikai* György urat mérközésre, egy választott jury ítéletétől tevén függővé, hogy melyik közöttük a kiválóbb magyar zenesz.

A jury tagjai lettek *Farkas* Ödön zeneszerző, igazgató, *Boér* Gergely zenetanár, *Stefanidesz* Károly karnagy és *Szentiványi* Ferenc urak.

A jury e hó 21 én délután 5 órakor összehílt és közakarattal *Farkas* Ödön igazgató urat kérte fel elnökül.

Feleket a jury meghallgatta. Beható tanácskozás és érett megfontolás után azonban fölívta a nevezett versenyzőket, hogy egy nyilvános verseny megtartásától álljanak el. A határozat

indokai:

A jury elismeri, hogy úgy a kihívó *Salamon* Vilmos, mint a kihívott *Csikai* György urak Kolozsvárott mint jeles népzeneészek ismeretesek; a verseny tehát természetesen a magyar népdal keretében mozoghatna.

Amde a népdal annyira közös sajátunk, annyira szívéhez van róve minden magyar embernek, hogy az alólírott jury nem érzi magát följogosítva magának arrogálni a nagyközönség nevében való ítélezést.

A verseny napról napra folyik a népzeneészek között; akinek a magyar érzésű nagyközönség nyújtja a pálmát, aki hazafias érzéseit, történelmi hagyományait jobban szolgálja, az a népdal igazi interpretátora.

A népdalt százféleképpen lehet érezni, előadni helyesen.

Tekintetbe véve, hogy a két versenyző elismert jeles hegedős, a kérdés tulajdonképpen az volna, melyik érzi át a népdalt magyarabban, vagy más szóval: melyikük magyarabb.

Efőlött a jury nem tud, de nem is akar határozni.

Farkas Ödön,

Boér Gergely,

Stefanidesz Károly.

Szentiványi Ferenc.

— **A gróf ur cselédje.** *Palváre* nógádi községből hihetetlenül hangzó birt jelentenek egy fővárosi lapnak. *Palváre* községben meg-

Akinek

pénzre,
háztartásra,
segédre,
ispánra,
gazdatisztre,
kulcsárra,
takarítónőre,
kertiészre,

gazdasszonyra,
mindenesre,
szakácsnőre,
szobalányra,
házmesterre,
nevelőre,
nevelőnőre
van szüksége

Aki

üzletet,
butort,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,
házat,
telket,

birtokot,
kocsit,
lovat,
egyenruhát
eladni vagy venni
kiván

Aki

férjhez menni
v. nőszülni óhajt,
tanórákat,
lakást,
állást,
ellátást
keres vagy ad,

gyermeket
örökbe fogadni
vagy adni
szeretne,
tanulót felvenni
kiván

az

Aradi Közlöny

kishirdetési rovatát
használja,

ez biztosan eredményre vezet.

üresedett az óvónői állás és száz okleveles óvónő pályázott érte. Köztük a község negyven év óta működő tanítójának leánya. A felügyelő bizottság, amelyben Majláth Géza gróf elnökölt, a száz okleveles pályázó mellőzésével a gróf ur komornáját választotta meg óvónővé. A gróf az utolsó pillanatban feleségét s az ismét pánnét beválasztotta póttagoknak a bizottságba. Így történt aztán, hogy a hét felügyelő bizottsági tag közül a gróf, a grófné, az ispán és felesége a gróf ur diplomátlán cselédjére szavaztak s a község három képviselője pedig kisebbségben maradt. A lakosság valóságos lázong a nyakába varrt cseléd-óvónő miatt s nyíltan hirdetik, hogy ők bizony nem bízzák gyermeküket rá, s annál kevésbé fizetik a gróf ur cselédjét.

— **Elfogott halottrablók** Förtelmes esetnek jött nyomára a napokban a szlavóniai erdővégi csendőrség, amely két gyanús alakot tartóztatott le, amikor azok ékszereket kínáltak megvételre. A két letartóztatott ember: *Stipics Jován* és *Grusics Szvetozár*, mind a kettő Cservácsból való, akik a náluk talált ékszerek holszerzését semmiképp sem tudták igazolni. A vallás során végre a két ember megtörve, az ékszerekre nézve a következőket adták elő: Két héttel ezelőtt halt el Mrávics Péro cservici lakos 19 éves leánya. A szerbeknél az a szokás, hogy ha egy leány elhal, az életében használt ékszereket a halottra felrakják és úgy temetik el. Stipics tudta, hogy az elhalt Mrávics Felkára sok ékszert tett, mert a Stipics anyja ott volt a halott mellett virasztani. A temetés után Stipics összebeszélte sógorával, Grusicscsal s elhatározták, hogy a halottól elrabolják az ékszereket. Először 14-én éjjel kimentek a cservici temetőbe s miután előbb megjegyezték maguknak a sirt, azt felásták, a koporsót felnyitották. Előbb csak a gyűrűket és nyakékeket vették le, a füleiből pedig kiszakították a fülbevalókat. Eközben eszükbe jutott, hogy jó pénz lehetne kapni a halotton lévő drága selyem ruháért is, hat ezt is lenyúlták a halottról és azután a sirt újra behányták s hogy feltűnő ne legyen, havat szórtak a sírra. Az ékszerek közül két gyűrűt illeken adtak el, ugyanott adták el a selyemruhát is egy palánkai asszonynak, akit azonban nem ismernek. Ezen vallomás után a csendőrök elkísérték a két gonosztevőt Cservácsra, ahol az eset Mrávicscsal keletkezett legnagyobb feltűnést, mert nem is sejtették, hogy drága halottjukat kifosztották. A két halottrablót, továbbá Stipics feleségét, aki szívtől tudott a dologról, átadták a bíróságnak.

— **Ráfizetés nélkül életnagyságu fényképek.** Ilyeneket hirdet mai lapunkban — kivételes próbakedvezmény gyanánt, — Porter Vilmos Nagy Áruháza a Szabadságtéren. De ez a kedvezmény csakis mártól kezdve folyó hó végéig tart és azoknak szól, akik 20 koronáért egyszerre vásárolnak. Az ilyen vevők megkapják a művészies kivitelű életnagyságu fényképet, diszes papírkerebbe foglalva, teljesen ingyen ráfizetés nélkül. Ismételjük azonban nyomatékosan, hogy ez a kivételes kedvezmény csakis 9 napig tart, vagyis mártól kezdve január hó 31-ikéig bezárólag. Vidéki írásbeli rendelések is élvezik ezen kedvezményt. Megvagyunk győződve, hogy a közönségből igen sokan sietni fognak ily rendkívüli előnyös alapon vásárlásukat Porter Vilmos Nagy Áruházában, a Szabadságtéren fedezni, mely téli cikkekben a legszebbet és legtökéletesebbet képes nyújtani. Városi és megyei telefon száma 324.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszéplítő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weiszna, Aradon.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x — Működvelő fényképezés.** Városunkban egy jól ismert nevű cég *Aufricht és Goldschmidt* budapesti könyvkiadó vállalat folyó évi január hó 1-én fényképezési osztályt létesített azon célból, hogy fényképezési készleteket teljes felszereléssel együtt eredeti gyári árban minden árfelemelés nélkül apró havi részletekben is árulja. Ezen osztály vezetője *Schlesinger Miksa* ur — ki mellesleg megemlítve a működvelő fényképezést száraz eljárás szerint Magyarországon meghonosította — ne-

hány napig itt időzik, és egyúttal minden e szakmába vágó felvilágosításokat készséggel ad, Vass szálloda I. emeleti szobájában naponként délután 2—5 ig.

Meghurcolt óvókisasszony.

(Egy óvónő botránnya.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 23

Főlháborító eset ügyében tettek több rendbeli följelentést a nagyikindai kir. törvényszéknél. A botránynak, a mely ebben foglaltatik, a torontáli *Gyála* község, a csirája pedig a község jegyzőjének és bírójának ellenségeskedéséből nőtt ki.

A jegyzőnek volt egy régi cselédje, kuzsurló asszony, vajákos hölgy, gyanús hírű; ez január első napjaiban *rágalmazó híreket kezdett terjeszteni az egyik óvókisasszonyról.*

A piszkos, erkölcsben gázoló hírek tovább terjedtek, s egy hét múlva nemcsak azt beszélte mindenki a faluban, hogy a leány szeretője a bírónak, de kedélyesen tárgyalgatták azt is, hogy gyilkos. Elemésztette bűnös szerelme gyümölcsét, mielőtt az még világra jöhetett volna. Ezt a pletykát a jegyző fölhasználta a bíró ellen való bosszuvágyának kielégítésére.

Följelentette az ovodáskisasszonyt a nagyikindai törvényszéknél, följelentette ezzel kapcsolatban a bírót is mint bűntársat. Az érdekes része a botránynak azonban csak ezután következik.

Az óvókisasszony ezért az eljárást *rágalmazási* pört akart indítani a jegyző ellen. Szegedre ment, arra a lépésre határozva el magát, ami szegényenpiert csal a legerősebbnek arcára is, a gyöngét pedig egészen letöri.

De egy orvosi bizonyítványra volt szüksége, amely megmenti a pletyka ellen. Nem tudta ő azt, hogy fölösleges az ilyesmi, hogy az új bünvádi eljárás nem engedi ezt meg, ha ő egyszerűen kijelenti az ártatlanságát.

A csendőrök azonban nyomában voltak itt is és éppen akkor tartóztatott le, amikor be akart lépni egy jónevű szegedi orvos kapuján.

— Utasításunk van, hogy *fogjuk el*, — mondta az egyik, — maga nem vetheti magát Szegeden orvosi vizsga alá, azt *otthon kell elintéznie!*

Nyomban hazacipeltek a faluba az ottani orvoshoz, aki mellesleg megjegyezve, testi-lelki jó barátja a jegyzőnek s itt volt kénytelen kiállani a vizsgát.

Ezzel az ügynek még mindig nem volt vége.

Aki azonban azt hiszi, hogy ezzel véget ért az ügy, csalódik. Január 14-én megjelent a községben a nagyikindai törvényszék vizsgálóbírája azzal a kijelentéssel, hogy meg akarja az óvókisasszonyt újból vizsgáltatni.

A szegény lány, akit már amúgy is porig sujtott az eddigi meghurcoltatás, most már kétségbeesetten tiltakozott a további aláztatás ellen.

— Nincs erre joguk, egyszer már ugyanis megtették velem e csendőrök.

A vizsgálóbíró, pedig azt a kijelentést tette:

— Akkor erőszakot fogok alkalmazni.

Igy történt meg ismételtén a brutalitás. A második vizsgálatot pedig *ugyanazon orvos teljesítette*, aki az elsőt s aki ugyanakkor kénytelen volt konstatálni a lány ártatlanságát. — Megjegyzendő, hogy a két vizsgálat közötti időben a lány már az orvos ellen is följelentést tett, aki így érdekelt volt az egész bűnügyben.

Mindezeknek a történeteknek folytatása az a bünygyi följelentés, amit most adott be egy szegedi ügyvéd az óvókisasszony nevében a nagyikindai törvényszékhez a *községi orvos*, a

csendőrség, a nagyikindai törvényszék vizsgálóbírája ellen. Följelentés történt még azon ismeretlen hatóság ellen, amely a csendőrököt utasította, hogy jöjjenek Szegedre a lány után és tartóztassák le.

NAPIREND.

Január 24. Szombat. Róm. kath. naptár: Timót. — Protestáns naptár: Timót. — Izraelita naptár: Sabbat, Waera. — Görög-keleti naptár (Január 11.): Teodóz. — A nap két 7 óra 21 perckor, nyugszik 4 óra 31 perckor.

Költösey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepeken zárva. Helyiség: Ereky-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hideg, elvélve csapadék, később enyhébb.

Január 24. A Meteor aradi kerékpárklub választmányi ülése este 8 órakor.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A Roth testvérek cég betörője. *Beke Imre* előtt, ki tegnap a Roth testvérek cég raktárába betört, s akit az ügyészség fogházába kísérték, ma hirdette ki a vizsgálóbíró a rendőrség előzetes letartóztatási rendeletének fenntartását. *Beke védője, Radó Károly dr.* a letartóztatás ellen felfolyamodást adott be a törvényszék vádtanácsához.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

A. F. Arad. Szíveskedjék valamelyik délután négy és hat óra között szerkesztőségünkbe faradni.

Apa. Az aradi járás katonaköteleseinek sorozását március 21-től 26-áig tartják meg.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 23.

Változatlan időjárásunk van, bár felhőzeünk havat ígér, de ezt a tartós hideg visszazsorítja.

A hét elején valamivel lanyhább volt az üzlet, most ismét élénkül, míg az árak változatlanok.

Élénkebb behozatal mellett elkelt 1500 métermázsa buza és 500 métermázsa tengeri.

Mai gabona-árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, *korona* értékben:

Buza I-ső minőségű 7.30—7.40.

Buza közép 7.10—7.20.

Tengeri 4.80—4.90.

Rozs névleges jegyzés 5.70—5.80.

Arpa névleges jegyzés 5.30—5.50.

Zab névleges jegyzés 5.40—5.60.

Az irányzat változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árfú- és értéktőzsdén.

Budapest, január 23.

| | |
|---|--------|
| Magyar aranyjárdék 4% | 121.— |
| Magyar koronajárdék 4% | 99.35 |
| Magyar arany 4% | 94.— |
| Magyar ezüst 4% | — |
| Magyar keleti vasut | — |
| Magyar földtehermentesítési kötvény | 99.50 |
| Magyar italmegváltási kötvény | — |
| Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény | 98.50 |
| Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön | 201.50 |
| Tiszasabályozási és szegedi kölcsön | 161.50 |
| Osztrák papírdárdék | 101.— |
| Osztrák járdék ezüst | 101.— |
| Osztrák járdék arany | 121.— |
| Koronajárdék | 101.25 |
| 1860-iki államsorsjegyek | 156.50 |
| Osztrák-magyar bankrészevény | 1560.— |
| Magyar hitelbankrészevény | 743.25 |
| Osztrák hitelbankrészevény | 696.75 |
| Osztrák-magyar államvasut | 695.— |
| 10 frankos arany (Napoleonador) | 19.05 |
| Német birodalmi márka | 117.10 |
| London | 239.87 |
| Paris | 95.40 |
| 20 márkás arany | 23.41 |

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 23.

Déliáru. Buzakinálát mérsékelt, a vételkedv javult. Kedvező irányzat mellett 22,000 métermázsra került forgalomba, kezdetben 2½ fillérrel drágább, a zártatnál változatlan áron. Időjárás hideg.

Értéktőzsde. Berlin 2½ magasabb, páris 10-el olcsóbb.

Zárás 12 órakor:

| | |
|---------------------------------|-------------|
| Buza 1903. áprilisa | 7.72— 7.74 |
| Rozs 1903. áprilisa | 6.68— 6.69 |
| Zab 1903. áprilisa | 6.14— 6.15 |
| Tengeri 1903. májusra | 5.82— 5.83 |
| Repce augusztusra | 11.70—11.80 |

Zárás 5 órakor:

| | |
|---------------------------------|------------|
| Buza 1903. áprilisa | 7.73— 7.74 |
| Rozs 1903. áprilisa | 6.68— 6.70 |
| Zab 1903. áprilisa | 6.15— 6.16 |
| Tengeri 1903. májusra | 5.82— 5.83 |
| Repce augusztusra | |

Zárás 5 órakor:

| | |
|--|--------|
| Oszták hitelrészvény | 694.25 |
| Magyar hitelrészvény | 741.50 |
| Leszámitolóbank részvény | 457.50 |
| Rima-Murányi vasmű részvény | 490.— |
| Oszták-magyar államvasuti részvény | 694.25 |
| Közüti vasút | 629.— |
| Városi villamos vasút részvény | 324.50 |

Szeszület.

— Január 23 —

Mai jegyzések: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárazított mosók 12'80—13— korona mmázzsanként.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi október hó 1-től. —

| ARADROL | ARADRA |
|-----------------------------|--------------------------------|
| Budapest felé indul: | Budapest felől érkezik: |
| Nagyváradra reggel 5.10 | Személyvonat reggel 6.05 |
| Gyorsvonat reggel 8.18 | Személysz. tv. reggel 9.10 |
| Személyvonat d. e. 11.20 | Gyorsvonat délelőtt 11.51 |
| Személysz. tv. d. u. 4.45 | Személyvonat d. u. 3.32 |
| Gyorsvonat délután 4.21 | Gyorsvonat este 7.11 |
| Személyvonat este 9.35 | Szmv. Szolnokról este 9.— |
| Erdély felé: | Erdély felől: |
| Személyvonat reggel 6.35 | Soborsinról reggel 6.59 |
| Gyorsvonat délután 12.11 | Személyvonat d. e. 10.50 |
| Soborsin délután 2.04 | Radnáról délután 2.36 |
| Személyvonat d. u. 4.07 | Gyorsvonat délután 4.06 |
| Radnára délután 7.23 | Személyvonat este 8.57 |
| Temesvár felé: | Temesvár felől: |
| Személyvonat reggel 6.15 | Vegyesvonat d. e. 10.43 |
| Személyvonat d. e. 11.56 | Személyvonat d. u. 3.44 |
| Vegyesvonat délután 5.— | Személyvonat éjjel 10.59 |
| Szeged felé: | Szeged felől: |
| Vegyesvonat reggel 7.10 | Személyvonat reggel 8.35 |
| Személyvonat d. u. 4.11 | Vegyesvonat este 7.06 |
| Brád felé: | Brád felől: |
| Személyvonat reggel 6.25 | Gurahonczról szm. r. 8.03 |
| Vegyesvonat d. u. 12.06 | Vegyesvonat d. e. 11.— |
| Gurahonczig szm. du. 4.30 | Személyvonat este 6.56 |

REGÉNY-CSARNOK.

A távollevő.

— Francia regény. —

Irtá: Montégut Maurice.

[23]

(Folytatás.)

Másnap megint kiment Neuillybe, de azzal az érzéssel, hogy kötelességet teljesít s valami bizonytalan lélelemmel, hogy szomorú fogadtatásra talál. De alighogy belépett Renée szobájába, a leány egyenesen, kinyújtott karral sietett feléje.

— Bocsáss meg, tegnap igazságtalan voltam. Deschellerin megmondott mindent amit te nem mondhattál meg! Tudom, hogy megsirattál, tudom hogy megőrizted az emlékemet, bár látnod kellett örült voltom szörnyűségeit. . . . Nem hihetél a gyógyulásomban, amely úgy látszik, csakugyan csuda volt. Hü voltál hozzám s amit tettél, jól tetted. . . .

Gábor, ez az ingadozó szívű, változékony természetű ember, aki ilyen szelidségre nem volt elkészülve, mindjárt az első szavaknál magához ölelte a leányt; nagy megindulás látszott rajta s pengédséggel viszonzta a leány szavait. Ujra a szerető kerekedett felül, megint az lett urrá az ingatag szívében.

Aztán komoly beszélgetés kezdődött közöttük, mert a jövőről való határozásról volt szó.

— Ami történt, az helyrehozhatatlan — szölt Renée. — Nem kívánok áldozatot tőled, a vidéken, valami félreeső csendes zugban fogok lakni s te néha néha eljössz hozzám, hogy egy-egy órát nálam tölts. Barátok leszünk, de csak barátok, mert iszonyodom minden csalástól és kétszínűségtől. . . . Hiszen az ősz hajjammal csak öreg anyóka vagyok most már úgy fogunk a multról beszélni, hogy nem várjuk visszatérését, mintha hatvan esztendősek volnánk.

Renée egészen beleszeretett a lemondás e gondolatába, ebbe a magános, kolostori, emlékezésre épített életbe.

Hanem Gábor, aki mellette állva minden mozdulatával érintette, a lehetetlenségébe szivta nem akart távolságról, elválásról semmit sem hallani. Ez az asszony az övé, odaadta magát neki, nem volt joga visszavenni magát, ő továbbra is igényt tart rá.

Aradatként szállt fel gondolatában emlékezete napjainak, gyönyöre éjszakáinak.

Nem együtt gondolkodtak, együtt lélegzeltek-e éveken át, lelkük és érzeik teljes egyesülésében, örömben, szerelemben? El lehet-e mindezt felejteni, el lehet-e mindezt törölni? Nem, soha! Igen, Renée az övé volt s kívánatos volt most, is, mint hajdan.

Renée észrevette a kívánás vöröses lobogványát Gábor szemében s maga is megragadtatta ettől a láztól, érezte, hogy hogyan ömlik el valami melegség bőrén De nyomban felháborodás fogta el, hideg lett mint a jég s kezével toltta el magától Gábort.

— O nem, soha! — mondta.

Felelet helyett Gábor az ujjait szenvedélyes, dühöngő csókkal árasztotta el s teljesen elvesztette a fejét.

— Nos és mi volna benne tulajdonképpen rossz, ha megint csakugyan szeretnénk egymást? Az első eset az, hogy feleséges embernek szeretője van? O ne haragudjál meg, azt hiszem, nincs hiányosságunk mentségekben! Ugy kell venni az életet, ahogy van, hiszen nem olyan nagyon hosszú. Az álmom az, hogy mindennap lássalak, mindig ott legyek a közlekedben. . . . Hallid csak, az én villám mellett van egy kidó ház, gyere oda, lakjál ott.

A tegnapi gondolata határozott alakot öltött s a rendkívülisége majdnem szörnyűséges volta ellenére is diadalmaskodott.

— Igen, jöjj oda a fal alacsony, látni foglak s te is látni fogsz. . . .

A leány szemrehányó hangon szakította félbe:

— Igazán? Miért nem mindjárt nálad, a feleséged és te közted? Akkor legalább a feleségedet is látom.

A férfi hallani sem akarta.

— Igen, őt is és Jakabot is, a kit te is szeretni fogsz; a kis Jakabot.

A leány egy pillanatra ellágyult s lehunyta a szemét.

— Talán, — susogta bakan.

A férfi mindjobban ostromolta.

— Lehet, hogy szineskedés, lehet, hogy hanyagság, de édes hazugság. . . . Ugy teszünk, mintha nem ismernék egymást, de — még egyszer megmondom, — a fal alacsony, nagyon alacsony. Tizenegy órákor mindenki alszik, én gyakran ébren vagyok a dolgozó szobámban, amely a kertre nyílik.

— Halgas, mondtam már, hogy soha, soha!

— Ha tehát nem leszünk többé mások, mint barátok, miért vonakodol a közlemben lakni? Miért? Talán félsz? Nem bizol magadban? Ha úgy van, akkor előbb-utóbb megint csak karjaimba borulsz. . . . Mit fukarkodol az órákaid?

Megint odalépett egészen közel a leányhoz Renée csak nagyon lassan húzódott vissza. Ekkor a tükör elé jutott s meglátta fehér haját. Mindjárt megint nyugodtabb lett.

— Gábor örültek vagyunk. . . . én öreg asszony vagyok, a szerelmes szavak nevetségesek közünk. Halgass rám. A szerelmem hozzád épp olyan mély, mint hajdan volt, ha megváltozott is. S nekem is csak az az egyetlen kívánságom van, hogy lássalak, halljam a hangodat, hacsak távolból is. Amit tenni szándékozom örület, érzem, tudom, s véghetetlen nagy szerencsétlenséget látok előre. S mégis, esküdjél meg, hogy soha előttem szerelemről nem beszélsz, hogy szent leszek előtted, mintha testvéred volnék. Esküdj meg erre s én beleegyezek a képmutatásba, a csalásba, bele-

egyezem hogy melletted éljek s lássam, hogy a feleséged, beléd karolva, hogyan megy el mellettem.

Egyszerre félbeszakította a beszédet, megindító sikoltással vette vissza a szavát.

— Nem, nem akarom! Nem is gondoltam a feleségedre eddig! Én legyek a tanuja a feleséged boldogságának, a tanuja annak a boldogságnak, amelynek az enyémnek kellett volna lenni, a melyet a végzet lopott el tőlem! Nem, ezt nem tudom megtenni, elárulnám magamat, felsikoltanék nem tudnám tünni.

Gábor ekkor a lány két vállát ragadta meg.

S mered még azt mondani, hogy nem vagy többé az enyém? O, most a kezemben vagy, most nem fogsz kisiklani belőle! Féltékeny vagy, féltékeny vagy? Tehát még mindig szeretsz?

A leány erősen a szemébe nézett s nagy erőfeszítéssel küzdötte le magát.

— Tévedsz, — felelte. — Ugy lesz, beleegyezek. . . . El fogok menni oda s az Isten adja, hogy én legyek az egyedüli, aki szenved.

El fogok haladni előtted mozdulatlanul, jeges szívvel, hóval a homlokomon.

(Folytatása következik.)

Nemzeti színház.

Bérlet 114. sz.

Páros.

Szombaton, 1903. évi január hó 24 én.

A koldusdiák.

Nagy operette 3 felvonásban. Irták: Zell és Genée. Fordították: Evva L. és Fáy J. B. Zenéjét szerző: Millöcker K.

SZEMÉLYEK:

| | | | |
|------------|---------------|--------------|---------------|
| Palmatica | Pajor Agnes. | Richthoffen | Szilassy J. |
| Laura | Répásy G. | Bogumil | Füredi J. |
| Bronislava | Karacsony. | Jan Janiczky | Szabó József. |
| Ollendorf | Polgár S. | Rymanovszky | Bejczy Gy. |
| Wangenheim | Győre Alajos. | Onuphrie | Tukorai L. |
| Henrik | Gózon Béla. | Enterich | Nemeth J. |
| Schweinicz | Juhász S. | Rey, fogadós | Réthy István. |

Kezdete este 7 óra fél órakor.

NYILTTÉR.*

Tekintetes

Földes Kelemen gyógyszerész urnak

Helyben.

Van szerencsém étesíteni, hogy „Hajdu-tea“-ával nem remélt kitűnő eredményeket értem el. Fa-üzletem lévén, sokat járok az erdőben és így hetenkint egyszer bizonyosan meghűlök. Ilyenkor megiszom egy-két csésze „Hajdu-teát“ és köhögésem mintha elvágták volna, úgy elmúlik. Ezért ajánlom is minden jó emberemnek mint kitűnő és teljesen ártalmatlan szert, amiről különben bárki is meggyőződhetik, mert minden dobozon rajta van a tea alkotó növények elnevezése.

Fogadja köszönetem, melylyel vagyok tisztelője

Mayer S. A.

fakereskedő, Arad, Teleky-utca 1.

Telefon 162. sz.

Ajánlok kitűnő minőségű szagtalan

füttő kőszent

darabos.

légszesz pirszenet (koks)

kétszer mosott, valódi porosz

kovács kőszent,

rostált darabos

bükfa szent,

50 kilós ölmozott zsákokban, házhoz szállítva, legjutányosabb árak mellett.

Reusz Mór,

Arad, Boros Beni-tér 12. 103

A rendelvények szállítása szigorú ellenőrzés mellett történik és a helyes súlyért jótállást vállalok.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozásánál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad és hirdetések felvételét a kiadóhivatal: József főherceg-ut 22. szám.

Telefon szám: 151.

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cselekedet kereső vagy cseledek ajánló apró hirdetés 20 szög 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50-60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárúsító helyein.

Egy külön bejárata

elegánsan bútorozott szoba február elsejére kiadó. Bővebbet Forray utca 6 sz. 235

Egy üzlethelyiség kerestetik

az Andrássy-téren a Minorita-palota oldalán, a Szabadság térig. Ajánlatok „üzlethelyiség” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 245

Szt.-László-utcában

185 ööl üres telek eladó. Bővebbet Mittner Józsefnél, Belváros, Választó-utca 17. 246

J. asszony.

Levele van a szokott helyen. korábbi jelisével.

Csak 5 korona

4 1/2 klg. igen finom, a préselésnél megsérült

Toilette-szappan

különböző finom illattal. A széküldés utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése ellenében történik. Spitzer A. Wien, IV/1 Kettenbrückengasse No. 12/A. 2741

Vidéki

téli és nyári vendéglő részére egy teljesen jártas, óvadék-képes

csa post kerések,

a ki a román nyelvet is teljesen bírja.

Fiatal házaspár, kinek jó konyhája van, esetleg hentes-vagy mészáros-mesterséget üz, előnyben részesül. Ajánlatokat

Goldschmidt Mihály

czéghez intézendők Aradra,

hol szivességből esetleg bővebb felvilágosítás nyerhető.

Ugyanott egy használt, de jó karban levő jégszekrény megvételre kerestetik. 128

Köhögést csillapít

a hirneves és kellemos ízű

Kaiser-féle

mell-bonbon.

2740 körjegyzőileg hi-tesített bizonyítvány igazolja a biztos eredményt köhögés, rekedtség vagy katarus és elnyálkásodás ellen. Minden egyéb szert kérünk visszautasítani.

Csomagja 20 és 40 fillér.

Kapható: Gutori Földes Kelemen és Khudy József a Szűz Máriához, Berger Gyula a Szent Erzsébethez címzett és Hajós Árpád gyógyszerárában Aradon. 1810

Zálogcéduákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb 73

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438

Papirkereskedés

TELEFON 126. SZ.

BLOCH H.

papirkereskedése, könyvnyomdája, fényképezési cikkek raktára.

DISZLEVÉLPAPIROK

művészies kivitelű dobozokban, felülmulhatlan választék.

Könyvnyomda

FESTÉKSZEKRÉNYEK

olaj és aquarel.

RAJZESZKOZOK.

FÉNYKÉPÉSZETI GÉPEK.

ÍRÓ-ASZTALI KÉSZLETEK.

Rendkívüli nagy választék.

Valóban mérsékelt árak!

Fényképezési cikkek raktára

33

Naponta postacsomag-expeditió.



Alicin eolter Balsam aus der Heilkräuter-Apotheke in Prag. A. Thierry in Pragradia bei Raibitz-Sauerbrunn.

Miért szenved ön?

ha biztos kiútása van a gyógyulására minden még oly régi seb is meggyógyul és uterre lesz minden fájdalmas múlttól, ha

Thierry Adolf egyedül valódi

CENTIFOLIA KENŐCSÖT

használja kiváló hatással sebek gyógyulására és fájdalmak enyhítésére felülmulhatatlan. A valódi Centifolia szappan alkalmazható: mellhajas ellen gyermekágyasoknál, tejáradat csökkenésénél, mellkeményedésnél, csuszos állapotoknál, nyílt sebeknél, dagadt lábaknál és csontszu ellen vágás, szurás, lösebek és ütéseknél, genyvedésses sebek, Carbunkulus és minden égési sebek ellen. Fagyos testrészeknél, fekvés által előidézett sebeknél, betegseknél, gyermeksebeknél stb.

THIERRY A. gyógyszerész balzsam és centifolia kenőcse.

Ezen két gyógyszerünkben utolerhetetlen szer nincs kitéve megromlásnak, hanem ellenkezőleg, mentől régebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, ugyszintén nem szenvednek sem a fagytól, sem a forróságtól, miort is minden időben alkalmazhatók. Csaknem mindig eredményt és segítséget hoznak, mindenesetre azonban, hogy nem szabad hamisítványokhoz, vagy érték- és hatástalan ugynevezett pótszerekhez nyulni, mely csak ezáltal pénzkidobás, hanem tartuk magunkat ezen két régióba bevált, olcsó, megbízható s a mellett teljesen ártalmatlan, világított szerekhez, melyeket minden háznál készletben kellene tartani. Ahol nem kapható a valódiság minden ismertetőjével, rendeljük egyszerűen direkt a következő címen:



THIERRY (A.) LIMITED gyógyszerész védangyal-gyógyszertára Pragradia, Rohitsch-Sauerbrunn mellett. Budapesti főraktár: Török J. gyógyszerárában, Király-utca. Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerárában és Bécsben Brády C. gyógyszerésznél. 2714/III.

AZ Aradi Athletikai Club megvételre keres egy teljesen jó karban lévő billiard asztalt

a hozzávaló dákok és gölyökkel.

Az asztal lehetőleg forgatható legyen.

Ajánlatok kéretnek ifj. Vass Gusztáv titkárhoz, Acsev.-palota II. em. 240

10 drb 1 éves

kan dísznő

párja 180 koronáért

kapható

Ifj. Gantner Károlynál,

Uj-Szent-Annán. 236

714—1903. sz.

Hirdetés.

Miután az 1890. évi I. t. cz. 112. § a értelmében, minden járműnek éjjel és sötét időben, feltűnő helyen vagy lámpával világítva kell lennie vagy a vonó állatok legalább egyike csengővel látható el, ennél fogva felhívom a lakosságot, hogy ezen törvény szakaszt szigoruan tartsák be.

Arad, 1903. évi január hó 18.

Sarlot, főkapitány.

Magyar királyi Államvasutak Budapest-balparti üzletvezetősége.

42679—1902. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak budapest balparti üzletvezetősége az 1903. évre szükséges 11500m³ egyméteres hosszúságú kamény hasábos tűzifa szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok 1903. évi január hó 28 án déli 12 óráig az üzletvezetőség I. általános osztályához (VI. Teréz-körút 62. sz. I. em. 5. sz.) benyújtandók, a bántópenz pedig január hó 27-én déli 12 óráig az üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál befizetendő.

Az ajánlattételre vonatkozó egyéb határozmányok illetve részletes pályázati hirdetmény az üzletvezetőség általános osztályának leltár beszerzési csoportjánál, valamint a többi üzletvezetőségeknél megtekinthetők.

Az általános és a tűzifa szállításra vonatkozó különleges feltételek pedig az igazgatóság nyomtatványtáránál megszerezhetők.

Budapest 1902. december 2.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

Aradi Első Takarékpénztár.

Vagyon.

Mérleg-számla 1902. évről.

Teher.

| | Összeg | | | | | Összeg | | | |
|--|---------|------|------------|------|--|------------|------|------------|------|
| | Korona | fil. | Korona | fil. | | Korona | fil. | Korona | fil. |
| Pénztár-készlet | | | 434,320 | 87 | Részvénytőke | | | 480,000 | |
| Váltó-tárca | | | 9.500,543 | 67 | Tartalék-alap | | | 840,000 | |
| Jelzálog-kölcsönök | | | 2.908,395 | — | Házérték csökkenési tartalék-alap | | | 40,000 | |
| Amortisationalis záloglevél-kölcsönök | | | 1.166,096 | 31 | Nyugdíj-alap | | | 107,000 | |
| Előlegek értékpapírokra... .. | | | 176,511 | — | Betétek | 11.806,013 | 80 | | |
| Folyó számlai előlegek értékpapírokra és bekebelezett kötvényekre | | | 2.543,467 | 98 | Betétek folyó- és check-számlán ... | 881,531 | 73 | 12.687,545 | 53 |
| Előlegek árúkra | | | 172,718 | 11 | Magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankjára átruházott jelzálog-kölcsönök | | | 1.166,096 | 31 |
| Máspénzügyeknél elhelyezett tőkék | | | 435,915 | 49 | Visszleszámított váltók | | | 2.650,140 | 21 |
| Tulajdon ingatlanok: | | | | | Hitelezők | | | 302,980 | — |
| Deák Ferencz-utczai 42. sz. ház ... | 307,758 | 32 | | | Hátralékos tőke kamat-adó | | | 23,538 | 90 |
| Atzél Péter utczai 1. sz. ház | 261,782 | 22 | | | Fel nem vet' osztalékok | | | 960 | — |
| Ferdinánd utczai 1. sz. ház | 58,800 | — | | | Előre felvett kamatok és elszámolatlan jövedelmek | | | 185,137 | 19 |
| Asztalos Sándor- és Chorin Áron-utczai házak | 68,000 | — | 696,340 | 54 | Nyereség-egyenleg: | | | | |
| Tulajdon állam- és értékpapírok: | | | | | E övittel 1901. évről | 24,000 | — | | |
| 419,000 K. névért. magy. koronajáradék kötv. á K. 97.— | 406,430 | — | | | 1902 évi tiszta nyereség | 197,546 | 24 | 221,546 | 24 |
| 107,400 K. névért. 4 ¹ / ₂ % os magy. takarékpénzt. közp. jelzálog-bank záloglevél á K. 99.— | 106,326 | — | | | | | | | |
| 291 drb. Aradi vízvezetési művek r. t. részv. ... á K. 200.— | 58,200 | — | | | | | | | |
| 95 drb. Aradi és csanádi egyesült vasuti részv. á K. 196.— | 18,620 | — | | | | | | | |
| 8000 K. névért. 5% egyesített államadósság ... á K. 100.— | 8,000 | — | | | | | | | |
| 8000 K. névért. 1860-as sorsjegy á K. 135.— | 10,800 | — | | | | | | | |
| Különbféle záloglevelek és sorsjegyek | 24,751 | 50 | 683,127 | 50 | | | | | |
| Leltár álladék | 14,834 | — | | | | | | | |
| leírás | 1,483 | 40 | 13,350 | 60 | | | | | |
| Hátralékos kamatok | | | 24,157 | 31 | | | | | |
| | | | 18.704,944 | 38 | | | | 18.704,944 | 38 |

Aradon, 1902. évi december hó 31-én.

Ottenberg Tivadar, s. k.
vezérigazgató.

Eckhart Ede, s. k.
titkár és cégvezető.

Laczay Gyula, s. k.
főkönyvelő.

Andrényi, s. k.
igazgató.

Domány, s. k.
igazgató.

Hánn, s. k.
igazgató.

Parecz, s. k.
igazgató.

Schuster, s. k.
igazgató.

Tedeschi, s. k.
igazgató.

Jelen mérleget a fő- és mellékkönyvekkel, valamint a leltárakkal összeegyeztettük és mindent helyesnek és tökéletesen rendben levőnek találtunk. — Aradon 1903. évi január 10-én.

Braun Mór, s. k.
f. biz. tag.

Dániel Kálmán, s. k.
f. biz. elnök.

Maresch Gyula, s. k.
f. biz. tag.

Az „Aradi Első Takarékpénztár“ 62-ik rendes évi közgyűléséhez intézett felügyelő-bizottsági jelentés.

Tisztelt közgyűlés!

A kereskedelmi törvény 195. §-ában és az intézeti alapszabályokban megállapított kötelességünknek megfelelőleg a lefolyt 1902-ik üzletévre vonatkozó jelentésünket van szerencsénk a következőkben betérjeszteni.

Az intézeti ügykezelést a lefolyt 1902. év folyamán rendszeresen ellenőriztük s az ezen irányban kifejtett működésünk alapján megállapíthatjuk, hogy az intézeti ügykezelés minden ágában példás rend és teljes pontosság uralkodik.

1902. évi december hó 31-én megkezdtük a vagyonnak leltári felvételét, mely behatóan és lelkiismeretesen teljesített eljárásunk folytán azon meggyőződést szereztük, hogy a mérleg-számlára felvezetett értékek megvannak és szabályszerűen kezeltetnek.

Az igazgatóság által elének terjesztett 1902. évi mérle-

get, valamint a veszteség- és nyereség-számlát, a kifogástalanul vezetett és szabályszerűen lezárt könyvek, továbbá az általunk tételenként megvizsgált kimutatások, leltárak, zársumadások és a kapcsolatos okmányok alapján helyesnek és mindenben a valónak megfelelőnek találtuk.

Ezek után a magunk részéről is elfogadjuk és elfogadásra ajánljuk az igazgatóságnak betérjesztett jelentésében a **221,546 korona 24 fillér** tiszta nyereség hováfordítása iránti javaslatát.

Az előadottak alapján tisztelettel kérjük a t. közgyűlést, hogy a lefolyt 1902-ik üzletévre nézve ugy az igazgatóságnak, valamint az alulirt felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Kelt Aradon, 1903. évi január hó 10-én.

A felügyelő-bizottság:

Braun Mór, s. k.
f. biz. tag.

Dániel Kálmán, s. k.
f. biz. elnök.

Maresch Gyula, s. k.
f. biz. tag.